

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, szeptember 21-én.

260. szám.

Megörökítés.

Franciaország és Angolország sok minden egyéb közt abban is különbözik, hogy mind a kettő egynyelvű, de sok-könyvű ország, míg a miénk megfordítva, sok nyelvű, de csak egykönyvű ország volt hosszú időnkig.

Egyetlenegy könyv volt itt a Corpus Juris, az pótolta mindent, az megvolt minden nemes ember polczán és egyéb semmi sem volt egész a kalendárium korszakig. Igen, a Corpus Juris! Mindennek a fundamentuma. Ebben lapozgatott a család, a magyar ember még a virág-szálakat is ebben szarította meg, amik valami kedves dologra emlékeztették.

A leányok emlékül eltett levendula-levelei illatot adtak a poros molyette lapoknak. Ez volt minden érdemes, okos, sőt minden szép dolgoknak lerakódó helye — ez az egy könyv. S ennek az egyetlen és a becses voltából sarjadt ki az a különös, de végtelenül érdekes szokás, hogy ha a nemzet szívét, érzését megkapta valami, habár ez épenséggel nem hirt a törvény természetével s épen nem intézkedett és nem regulázott, becikkelyezték a nemzet törvényei közé, hogy ott örökké megmaradjon.

Alapjában a szegényességből nőtt ki ez a szokás, mint hogyha a rózsát a kenyeres-fiókba tennék be, de az ősi szokás mintegy megszentelte ezt az eljárást és ma már valami fönséges patina van ráragadva, valami olyan megtiszteltetést jelent, amit nem lehet ebben

az országban mással pótolni. És hát jól van ez így. Ha valami kedves disztárgya van a magyarnak, a tükör mögé teszi, ha valami nagy érzése van, beírja a törvénykönyvébe.

A legutolsó évtizedekben is törvénykönyvbe iktatta a József nádor emlékét, hasonlóan külön törvénycikkely szól a Deák Ferencz érdemeiről, s a mai napon ugyancsak ilyen törvényjavaslatot nyújtott be Bánffy báró a Házban, mely néhai Erzsébet királyasszony emlékét örökíti meg s egyszersmind szobrának felállítását rendeli el.

Kétségtelenül örömmel járul e törvénycikkelyhez a Ház minden tagja, nagy egyhangúsággal fog törvénynyé válni, csak ha volna még valami nagyobb mértéke a dicsőítésnek, akkor szólanának föl minden oldalról tömegesen, hogy azt követeljük, de többet az országgyűlés a maga hatalmával nem adhat.

Mindamellettt helyénvalónak tartjuk ez alkalomhoz néhány szót fűzni, nem e törvénybe cikkelyezés ellen, hanem az idők megváltozásáról és hogy némi párhuzamot vonjunk más népek közt és köztünk.

E szép ősi szokás csak maradjon s teljék meg a törvénykönyv még a jövő századokban is oly nemes alakok emlékével, mint a királynéé, akik úgy jönnek elő e paragrafus-erdőben, mint fehér liliumok a bozót között. De egy bizonyos, hogy ma már a törvénykönyv nem a jó öreg, vaskos tripartitum, amit minden ember forgat egy egész életen

át. A törvények olyan szaporán teremnek, mint fák a levelek: a tavalyi leveleket betakarják örökre az ideiek és így tovább. Egy törvénycikkely ma már nem olyan alkalmas a megörökítésre, mint az ősidőkben, elvész az ott, mint a fűszál a boglyában s inkább csak egy tiszteletkifejezés, mint megörökítés. A megörökítésre ujabban már másféle módok alkalmasak.

Angliában nincs szükség a törvényhozás száraz becikkelyezésére, ott tollat fog Macaulay vagy más és egy essay-ban állítja nemzete, sőt az egész világ elé a megörökítendő alakot oly plasztikusan és elevenen, hogy szinte vér lüktet benne. Ki tudná, ki volt lord Clive vagy Waring Hastings, ha az angol törvények valamelyik zugában heverne róluk egy pár paragrafusból álló cikkely és nem volnának meg róluk a világhírű essayk, melyek lehetővé teszik, hogy a földgömb minden művelt emberének tudatában mint jó ismerősök élnek?

Am be van cikkelyezve nálunk a törvénykönyvbe József nádor és Deák Ferencz, de hiába kutatnók fel a könyvtárakat, nem találunk egyetlen niveaun álló essayt sem, nemcsak József nádorról, akiről senki sem fogja tudni ma-holnap, milyen volt, miképen gondolkozott és érzett, hanem szégyen ami szégyen, még Deák Ferenczről sincs ephemer becű krónikákon, memoire-okon és beszédgyűjteményeken kívül egyetlen rövid tanulmány se, mely az irásművészet erejével, életet lehelni tudó tollal

Tanyán.

(Emlékezés.)

Olykor meglepnek bennünket a gyermekkor apró emlékei s körülfogják, hatalmukba kerítik a lelkünket. Látjuk, érezzük amint szemünk előtt egészen tisztán megjelennek a régi kedves képek, az eltűnő de vissza-visszaterő alakok.

Ime itt lebeg most körültem egy csengő-bongó álomkép. Tarkavirágos mesecországból jött, hozott magával friss illatot, üde harmatot és mosolygó káprázatos fényt. Napsugarat a gyermekkorból. Újra mozog, újra él és újra játszik benne minden alak, úgy, ahogy régen, huszonöt évvel ezelőtt természetben kikapta szerepét mindenik.

Fényesen tiszta körvonalakban áll előttem Jóska, a majoros fia, a főszereplő. Szikár, napbarnított gyerek, kerges tenyérrel és izmos, edzett lábakkal. Hallgatag, mint aféle szabadon nőtt vad fiu, aki nem ismer becűzgető hangokat, de hall helyettük künn a tanya körül, ahol naphosszat őriz Lékóba vert lovakat, pittypalattyszót a vetés közül, kolomp-csengést a legelőről, meg kutjavakkantást a bokor alól.

Ahogy visszaemlékszem Jóska, meglebben, szétozlik a ködfátyol s kezdetét veszi a színjáték, ahogy egykor megtörtént.

(Ki a tanya?)

Őt vagy hatéves voltam. Nagyon jól viselhettem magamat, mert egy napon szüleim az-

zal az ígérettel örvendeztetek meg, hogy néhány nap múlva kivisznek a tanyaúra.

A tanyaúra! Milyen boldogság! Csengő-bongós lovakkal repülni a város poros szűk utcáiból ki a csöndes, tarkavirágos, nyitott rónaságra! Ki a tanyaúra! Kezet szoritáni a Jóskaival, a majoros kis fiával, akinek odakünn eleven esikója van, szelid, mint a bárány, könnyű, mint a lepke. A virágok, a malaczkok, a tanya-udvar összes lakói, a Jóska híres galambjai, mind-mind, úgy, ahogy azokat jó anyám elbeszélései nyomán gyermekfantáziámban lefestettem magamnak: mint egy színes kaleidoskop csillogó üvegdarabjai ragyogtak körülöttem.

Oh, milyen édesen, milyen csábítólag hívtak magukhoz kifelé!

Korán reggel nagy parasztszekerre ültünk. Elül, a nagy ülésen, az apám meg az anyám, hátuk mögött a kasban elszórt szénán Jóska, meg én. Maga a majoros keményen pattant fel a büszke nyergesre és nagy kört suhintott a levegőbe, amint kibontotta az ostorát. Útrakészen toporzékolt az őt ló és a gyeplős nyakán hájosan rezdült meg a csengő tiszta hangja:

Csiling-ling! Csiling-ling!

Mentünk, repültünk, tündérvadonként, ismeretlen utakon, mesecországba, úgy, ahogy azt sokszor megálmodtam. Jóska utatlan faggattam kíváncsi kérdezősködéseimmel:

— Miféle nagy kémény az ott? Hát az a sok fa? Kié lehet az a tehéncorda? — És

a kis parasztfiu, aki velem egykoru gyerek volt, minden kérdésemre szépen meg tudott felelni.

De bámultam az okosságát!

(A tanyakétség.)

Közel három óráig tartott az utazás, míg végre befordultunk a tanyaudvarra.

Két csunya borzos kutya, a Csóri, meg a Petykó vinnyogva, szűkölve ugrált a szekér körül. Kilépett a házból Zsuzsa néni is és fogadott bennünket paraszti egyszerűséggel:

— Megjötték, lelkem? Na, csak hogy nem esett baj!

Alig szállottunk le a szekérről, mindjárt akadt valami, ami lekötötte a figyelmemet.

A ház előtt a szerű tisztán szerte sok apró csirke csipogott-totyogott, köztük méltóságteljesen hol jobbra, hol balra vigyázva, sétálgatott a vén kotló. Megállott, felcsapta a fejét magasra, ahogy zajt vett észre s szaporán kotty-kottyolt az apró csibéknek. Azok egyszerre nagy lármával futottak össze s bebújtak a szárnyai alá.

Oh, be, kedves látvány ez a gyereknek!

Én Jóska mellett maradtam s mig szüleim elmentek szétnézni a tengeri közt, mi hamar barátságot kötöttünk. Tegeződni kezdtünk s egymás nyakát átfogva, kóboroltunk egyik helyről a másikra.

Jóska mindjobban imponált nekem. Teszem azt, ahogy a körülünk csaholó két nagy

tanasztaná fel a legnagyobbat azokból, kiket magyar anya szült e században.

Lesütött fővel, egyezük meg ezt a körülményt most, midőn a magyar nemzet a szomorú temetés után első feladatának tartja, — addig más hétköznapi munkába belefogni se tud, — a királyné megörökítését.

És meg is indult a nemes hála munkája nagy dimenziókban:

A törvényczikk meglesz mihamar.

A szobor is meglesz.

A holt betű és a holt kő meglesznek — de egy művészi essay a királynéről és az ő inkább csak sejtett és a népek csodálatos ösztönével átértzett működéséről, csodálatosan érdekes életéről, nincs kilátásban.

A holt kő megmutatja gyönyörű külsejét, a törvényczikk megmutatja a magyarok háláját, hódolatát, de amíg gyönyörű lelke is nem tárul ki előttünk, míg egy ragyogó történetírói toll ki nem nyitja, addig még mindig hiányzik valami a megörökítésből. m. k.

Nyolczadik Fülöp.

Szent Lajos unokái nem sajnálnak pénzt és fáradságot, ha a francia trón visszaszerzéséről van szó. Az anyagi és erkölcsi kamatok, melyeket a szerzeménytől várnak, már a párisi gróf és Boulanger tábornok idejében megérték három millió frank befektetést, noha akkor még komolyabb fogalom volt Franciaországban a köztársaság. Ma, tizenöt évvel az orleansok száműzetése után, nyolcz évvel azután, hogy orleansi Fülöp herceget, a sorozásra jelentkezőt, elfogták és négy hónapig fogva tartották, ma, három évvel Kronstadt után és egyidejűleg azzal, hogy a Vatikán ismét a legkatholikusabb országnak tartja Franciaországot, ma, mind e kedvező körülmények között nem is lehet várni a száműzött királyoktól mást, mint fokozott befektetéseket. A konjekturák örvendetesei, a royalista elemek befolyása képzelhetetlenül erős, a vendéi parasztokat, kik az első köztársaság ellen ragadtak fegyvert, követi ma a francia hadsereg, mely al-

kalom adtan a harminadik köztársaság ellen kézz ragadni fegyvert. Miért ne? A coup d'état Franciaországban nem a Bonaparték kizárólagos fegyvere; az államcsínyhez joga van az orleansi csoportnak is, a vérbeli hercegeken kezdve, le az utolsó köztársasági dragonyoshadnagyig; ez különben is a francia politikuskoknak, civileknek és katonáknak a legrokonoszevesebb politikai fegyver. Más országoknak is megvan a rendes, visszatérő politikai szenzációjuk: Németországon leszavazzák a kormányt, Ausztria-Magyarországon obstruálnak, Franciaországban államcsínyt csinálnak. A latin fajok politikai művészete, a felforgatás, Franciaországban a legidegesebb, legkönnyebb elhatározású, legmerészebb gondolkodású környezetben a legmindennapibb. Csinálják ezuttal is.

Az orleansi herceg, ki nyolczadik Fülöp néven óhajt a francziák királya lenni, manifestumot intézett, nem úgy, mint egykor apja, a párisi gróf, csupán a royalistákhoz, hanem az egész francia nemzethez. Kialtványában a Dreyfus-pör revízióját annak a kormányaktusnak nevezi, melynek révén a mai minisztérium a haza legádázabb ellenségeivel, az árulókkal s az árulók barátaival szövetezik. Ilyen körülmények közt — folytatja a herceg — megszűnt az alkotmány, a főhatalom ellene van a közérdeknek, a francia nemzet nem ur többé a saját házában; francziák csináljatok hát rendet. Orleansi Fülöp azt követeli, hogy helyezték a trónra, melyre az ősök néha méltatlanoknak bizonyultak.

Ezt az írást olvassák ma Párisban és a royalista kisvárosokban, a vezérkar bűróban és a Loire-menti kastélyokban, ahol az őszi vadászévad alatt rögtönzött mezei mulatságokon, márkik, márkinek és köztársasági tisztek együtt szidják a köztársaságot. Ez az az írás, amely Frankhonban, ahol a katonai iskolák lelkesztanáriai köztársasági tábornokok jelenlétében nyíltan a legitimitásról prédikálnak; ez az az írás, amely Frankhonban nem ütközik a hazafiság érzületébe s amely ennél fogva, ha közvetlen eredményekre nem is vezet, — de kitűnően jellemzi az egész politikai állapotot Franciaországban:

az orleansi herceg ugyanis akármeddig is fogja még nélkülözni életelémét, a trónt, annyi bizonyos, hogy ahol az államforma szabad vita tárgya s ahol a törvényes kormány elűzését époly nyíltan lehet követelni, mint nálunk a kuriai bíráskodást, ott ezt a törvényes kormányt és ezt a megtámadott államformát nem igen fogadhatni el hosszú életbiztosításra.

Brisson, a revizionista miniszterelnök, a világ legszánandóbb radikálisainak vezére, a szegény francia radikálisoké, akik többszöri szerencsétlen kísérletezés után most végre a Dreyfus-időben kerültek kormányra, hogy ez egyszer tehessenek is valamit és létjogosultságukat és kormányképességüket igazolhassák; ez a szegény Brisson, az ő hadügyminiszter nélküli kabinetjével, kard nélküli hadseregével, valóban gyengébb ellenfele nyolczadik Fülöpnek, mint egykor XVI. Lajosnak a Brissonék brutális őse, a hegypárt. Mit tegyen a kormány és mit tehet a kormány pártja egy országban, ahol hisznek és esküsznek a koronázatlan király kéziratára, melyben egy vitás bűnpör újra fölvétele fölülről jövő forradalmi ténynek és egy gondokba merült, kétfelől rettentően szorongatott kormány hazaárulónak van mondva? Mit csináljanak a francia radikálisok, e jámbor szalonforradalmárok egy országban, ahol a hadsereg és a közvélemény nem az államforma erőszakos megváltoztatását, nem az államcsínyt tartja veszedelemnek, hanem ennél nagyobb veszedelemnek tartja, ha esetleg öt-hat francia generálist el kell itélni és így kompromittálni kell Franciaországot? Mit csináljon a szegény kabinet, mikor nyolczadik Fülöp az egész vonalon erősebb és proféczia nélkül mondva, mindjárt holnap vagy holnapután megmutatja majd az erejét abban, hogy a radikális kormányt megbuktatta?!

A nép meggyőződése ingatagságának, a „mellékormányok“ szomorú lehetőségének példája az orleansi hercegnek ez a szereplése. A föld csak arra kíváncsi, hogy miképp kerül a Rochefort és Drumond pártjaira a legitim és fonségesen rezervált orleansi Fülöp? Miképp avatja be magát a Dreyfus-pörbe és miért épen a Dreyfus-ellenesek élén a remény-

katyát oldalba rugta, azok vakkantás nélkül húzódtak be az óiba. Én dehogymertem volna hozzájuk nyulni. De megugyis el voltam én mindenképen ragadtatva.

Egyszerre csak megállit Jóska. Mintha csak azt mondta volna:

— Ide nézz! Ilyet még nem láttál! Ez az igazi, a többi kismiska!

És kezdett az újjával élesen fütyni. Hirtelen, szárnycsattogtatva, galambok repültek elibénk. Édes, kis bugó, turbékoló galambok jöttek és szeliden sétálgattak a földön.

Jóska a zsebéből buzaaljút szórt közbük, amit hamarosan felkapkodtak. Aztán felrebbentette őket. Magasra repültek, egyik a másik után, nyíl irányában. Jóska idelelenn össze-össze csapta tenyerét, mire egy-egy galamb odafentről hengerbuczkókat vetve, szétterjesztett szárnyakkal ereszkedett alá és eltűnt a tanyaház végében álló duczban.

Ezeket úgy nevezte Jóska, hogy vetőgalambok! Búskeségei, féltett kincsei voltak egytől-egyig s egy világért nem adott volna belőlük még nekem se!

(A Jóska turpisságai.)

Elérkeztünk a kis csikóhoz is. Békóba verve hevert a gyepen. Szent igaz, hogy képzeletemben sokkal szebbnek festettem magam elé ezt az igazi csikót, de azért így is megörültem láttára. Jóska büszkén veregette meg az állat nyakát, végig-végigsimogatta a sörényét, aztán biztatott, hogy simogassam meg én is.

Dehogymertem volna.

Erre Jóska gunyosan kinevetett és minden teketória nélkül gyávanak mondott. Ezt nem engedhettem magamon száradni; elszántan közeledtem hát a csikóhoz. Alig értem hozzá, nagyot rugott és egy ugrással odább állott.

Jóska nagyot nevetett a markába.

— Gyerünk virágot szedni — indítványoztam hirtelenében, hogy más dologra térjünk.

Belegázoltunk térdig a buja fübe, ahol ezer meg ezer színben ragyogtak, pompáztak a mezei virágok. Zavarban voltam, hogy melyiket tépjem le, hiszen mind olyan kedves volt. Jóska egykedvűen csapkodta ostorával a mákvirágok vörös fejét. Néha leszakított néhány szálat s beledobta a kalapomba, mely színültig megtelt mindenféle szebbnél-szebb virággal. Kipirulva, kifáradva vittem a tanyaházhoz, hogy szüleimnek kedveskedjem velük.

S ahogy kiszedegetem a szebb példányokat... egyszerre csak csunya nagy béka ugrik ki a kalapomból. Huh! de megijedtem!

Jóska megint nevetett.

(Ebéd a tanyán.)

Közel voltunk az ebéd idejéhez, a tanya előtti öreg eperfa árnyékában már körbe helyezte Jóska az apró kis székeket. Zsuzsa néni odabenn a nyitott konyhánál erősen kipirulva főzött. Olykor kiszólt:

— Mindjárt, kedves lelkeim! Ebben a

minutumban kész lesz a drága jóféle lebbencsleves! Csak tessék elkészülni kényelmesen!

Az evőeszköz is előkerült. Jóska hosszúnyelű, öblös, kerekfejű fakanalakat adott a kezünkbe.

A kis kör közepén, amit körülültünk, a földre vaskos kétágu gally volt leszúrva. Zsuzsa néni egyszeribe csak köztünk termett. Óriási bográcsot akasztott a fa-gallyra. Csak úgy füstölgött-gőzölgött belőle a pompás lebbencsleves.

István bácsi letette a kalapját maga elibe, Jóska hasonlatosképen, Zsuzsa néni meg hol kinn volt, hol benn. Váltig csak kinálgatta a főztjét:

— Tessék szeretni lelkeim! Ne vessék meg a kinámat! Mert biz' azon módon elszáll a melege!

Hát kóstoltgattuk, izlelgettük ügyetlenül, esetlenül. Az alacsony ülés szokatlan volt, a kanál sehogyse állott a kezünkben, a tányér is hiányzott. Én inkább csak azt bámultam, hogy milyen szép, rendesen tud kanalazni Józsi.

Lassán kinyújtotta a karját, megmerítette a levesben a kanalat s az alját végighuzva a bogrács szélén, szép simán a szájához emelte. Egy csöppet el nem csurgatott belőle.

A tanyai emberek lassan esznek, de igen sokat. Alig maradt a nagy bogrács aljában egy két tányérra való, Zsuzsa néni mégis, mintha megsértődött volna:

beli király? Komolyan hisz ő Dreyfus bűnösségében és komolyan hiszi azt, hogy a revízió halálos veszedele, a hazára és komolyan óhajt ő a frére cochon-okkal fuzionálni?! Aligha. A szegény herczeg tisztázandó. A Dreyfus-pör, amelyben talán tavaly még nem is volt álláspontja a herczegnek, lényegében mellékes neki. Sőt elhiszük, hogy egykor, mint fenkölt lelkű uralkodó még akár kegyelmet is tudna adni Dreyfusnak. Alfred Dreyfus nem cél ebben a pörben, csak alkalom. A legjobb alkalom arra, hogy az Orleansok az Uzés herczegnő millióinál olcsóbb áron és sokkal fokozottabb mértékben és sokkal végérvényesebben megnyerjék a hadsereget, az ifjabb Boulanger-k nemzedékét. Ez közeli eredményeket nyújthat, avagy távolabbi biztosítékokat és Szent Lajos unokái már annyi pénzt és fáradságot áldoztak a francia trón visszaszerzéséért, hogy lovagi jellemük nem szenved csorbát, ha most az egyszer olcsón szerzik meg e legújabb sikert, a legnagyobb sikert, amit elértek azóta, hogy Mac Mahon alatt visszakapták hatvan milliót érő konfiskált birtokaikat. Persze ez a siker esetleg az igazság serpenyőjének erőszakos félrebillentését jelenti; esetleg vért és könnyet jelent, ami az ártatlanok szívéből és szeméből bugyog; esetleg a francia militarizmus gonoszságának diadalát jelenti; — de midőn ősei trónjáért harcol, ugyan mit törődnek e kicsinyes szempontokkal nyolczadik Fülöp?!

Egy kizsidó kapitány, aki elpusztul az Ördög-szigeten, hogyan használnák fel trónalapítási czélokra, mikor a francia legitimitás elve már a tömeges deportációkkal is rég megbarátkozott.

POLITIKAI HIREK.

„A helyzet.” Szegény hazánk, sohase fogy ki a „helyzetekből”. Egyik ellenzéki estilap szerint tudniillik már megint van helyzet. Áll pedig ez abból, hogy az egyesült ellenzék a nemzeti párttal az élén az Erzsébet királyné emlékezetére vonatkozó törvényjavaslaton kívül semmiféle más témának a tárgyalását nem fogja megengedni. Megobstruál mindent. Sőt kijelenti ez a lap még azt is, hogy a siker

kedvéért az obstrukciót csak a legmegbízhatóbb elemek fogják vezérelni, gondoskodás történvén az iránt, hogy a nemes akciókat oldalt vagy hátulról történő támadások, avagy ellenzéki lapok jó tanácsai ne zavarhassák. Szóval azt állítja e lap, hogy áruik vannak az obstrukció elszánt, tömött soraiban. Talán ez a tény a „helyzet”? Ha igaz annak az újságnak az előadása, kissé furcsa hadsereg, amely még meg sem ütközött az ellenséggel és már is azt hirdeti országnak-világnak, hogy áruik vannak soraiban. Mire való ez a nagy őszinteség? Talán arra, hogy már most megmagyarázza, mi lesz a csatavesztés oka? Mert a csatavesztés, az biztosan meglesz.

A nemzeti párt értekezlete. A nemzeti párt pénteken, e hónap 23-án délután öt órákor értekezletet tart a párt muzeumköruti klubhelyiségében, melyen a folyóügyek elintézésén kívül a pártnak legközelebbi parlamenti teendői is megbeszélésre kerülnek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A parlament fekete volt ma is. Csupa gyászruhás alak, a jegyző gyászkeretes papirról olvassa fel a jegyzőkönyvet s az arczokon még ott ül a szombati szomorú nap emléke.

Kiveszett az érez a máskor oly kemény elnök csengő hangjából. Fátyolozott, fojtott hangon beszél s olykor el-elcsuklik a szava, mikor jelentést tesz a temetésről és hirül hozza a király köszönetét a magyar parlamentnek. Nagyon megindító lehetett az elnök találkozása az özvegy királyllyal, mert a kemény ember most se tud róla elfogódás nélkül beszélni.

— Éljen a király! harsan föl a Ház mindenik oldalán, csak a néppárt felől nem, mert ott nincsen senki. Nem jelent meg egy tagja se az ülésen.

Azután Bánffy Dezső báró állott fel, de csak néhány szót szolt. Benyújtotta a javaslatot Erzsébet királyasszony emlékének megörökítéséről. Néma csöndben fogadták a gyászos alkalmu, gyászkeretes javaslatot.

Végezetül a napirendet állapították meg. Senkinek se volt hozzá szava. Péntekig nem lesz ülés.

A képviselőház ülése.

Az elnök: Szilágyi Dezső délelőtt tíz órákor nyitja meg az ülést. Jegyzők: Perczel Béni, Molnár Antal, Rakovszky István. A kormány részéről jelen

vannak Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Lukács László, Erdélyi Sándor, Dániel Ernő báró.

A két utolsó ülés jegyzőkönyvét hitelesítették.

A király köszönete.

Az elnök! Tisztelt Ház! Mindenekelőtt engedje meg a Ház, hogy rövid jelentésemet az elnökségnek adott megbízás teljesítéséről előterjesszem. (Halljuk! Halljuk!)

A képviselőház koszoruját, melyet megdicsőült királynénk emlékének szánt, e hó 16-án délután fél hat órákor, az országgyűlés mindkét Házának küldöttsége együttesen járván el, — a küldöttségben igen szép számmal voltak jelen a képviselőház tagjai is — elhelyeztük a ravatalra. Jelen voltam ezután a Ház képviselőletében folyó hónap 17-én délután a kapuczinusok templomában végezhment temetésen és folyó hónap 19-én délután öt órákor az udvari várkapornában megtartott vigiliakon.

A Ház megbízta az elnökséget azzal is, hogy hódolatteljes és fájdalmas részvétét és gyászát ő felségének, legkegyelmesebb urunknak és királyunknak alkalmas módon legmagasabb tudomására hozza. Ő felsége kegyessége úgy határozott, hogy 18-án délben 11 órákor a képviselőház és a főrendiház elnökeit együttesen kihallgatáson fogadta. Felsőes urunk melyen megindulva fogadta a magyar képviselőház részvétnyilatkozatát és a legmelegebben emlékezett meg azon odaadó és a szívnek mélységéből jövő részvét, ragaszkodás és bü együttérzés számtalan tanuságáról, mely az ország minden részében és köreiben nyilvánult és megbízott azzal, hogy legszivesebb királyi köszönetét a képviselőháznak tudomására hozsam. (Éljenzés.)

Hódoló tisztelettel tudomásul vétetik a király üzenete. Az elnökségnek jelentését, gondolom, a Ház tudomásul veszi. (Helyeslés.)

Apró előterjesztések.

Az elnök: Következik már most egyéb előterjesztése az elnökségnek.

Bemutatom Ciocán János, Beszterce-Naszód vármegye naszodi választókerületében időközben megválasztott országgyűlési képviselő megbízólevelét.

Megvizsgálás és jelentéstétel végett kiadatik az igazoló állandó bizottságnak.

Bemutatom Apátkeresztur község lakosainak Polonyi Géza képviselő által beadott kérvényét Magyarország függetlensége és területi épsége, valamint a szabadságjogok kiterjesztése tárgyában. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Gyulai Farkas kolozsvári egyetemi könyvtárörnek Hegedűs Sándor képviselő által beadott kérvényét fizetésének javítása iránt.

— Csak nem tetszik szeretni a főztömet, lelkem! Hejh, be röstellem. Na, majd jobban izlik tán a tésztás kása!

Igaza volt, a második bográcsból már jobban fogyott a tepertővel ki-berakott tésztáskása.

Utána kőkorsóból a szopókáján át ittunk jó hideg vizet. Jóska futott érte a gémes kúthoz, ahol kötelen le volt eresztve a kut vizébe.

Ez is tanyai témpó, kedveskedni szokás véle.

(Játszunk tovább.)

Alig voltunk túl az ebéden, Jóska már hivoaskált tücsköt csalogatni. Ez is ügyes mesterség ám és háladatos, mert majdnem mindig sikerülni szokott!

Ahogy megleli az ember a földtúrások közt a pápaszemes tücsök lyukát, hosszú szalmaszálat dug bele s ezt aztán huzza nagy csendesén visszafelé, mialatt csalogató verset kell mondani hozzá. Ilyenfélét:

Tücsök bácsi, jöjj ki gyorsan,
Szántani, vetni.
Kenyeret keresni!

Szegény cigány-tücsök odabent belekapaszkodik a szalmaszála és ezzel együtt szépségesen kísétál a lyuk szélére. Rendesen vesztére, mert ritkán kerül ki az agyonnyomást.

Egyszerre csak Jóska megszólalt:

— Te! most tudom, mit csináljunk!

— Na!

— Játszunk akasztósdit! Az ám a fain játék! — szolt és vezetett a padlásra.

— Lásd, milyen egyszerű — kezdte odafent a magyarázatot. A kötélnek egyik végét átvetem a keresztgerendán, a másik végét meg a nyakamra hurkolom. A lecsüngő kötelet a markomba fogom és kezdem vele hintázni magam.

Csakugyan úgy tett és teste szép lassan lengett hol előre, hol hátra. Tetszett nekem ez a játék, meg is próbáltam.

Jóska nyakamra illesztette a kötelet, kezembe adta a másik végét, elővett egy botot s azzal kommandírozta, mit tegyek.

— Na, rajta! . . . Most lehuzni, lassan, hogy ne érje lábad a földet. Jól van! Most már himbálózál egy kicsit, a lábaddal adj egy kis lökést magadnak. Éljen!

S egyszerre csak kezdtem repülni, boldogan, gyönyörűségesen. Jóska a botjával ütötte hozzá a taktust, kezdve az adagión s végezve a piu mossón.

Hanem a piu mossónál baj történt. A kötél fölcuszott a kabátom gallérjáról a nyakamra s pillanat alatt fojtogatni kezdett. Ha eleresztem a kötelet, bizony megszabadulok, de nem voltam képes. Minél erősebb szorítást éreztem a nyakamon, annál görcsösebben ragaszkodtam a kötél lecsüngő végébe. Jóska a taktus-ütés helyett fortissimo kiabált rám . . . Nem használt semmit.

Lélekzetem már-már akadozni kezdett,

arcomha feltolult a vér, a fejbőröm fájdalmasan feszült és a lábaimmal kétségbeesjtően rugkaptam, aztán . . .

Aztán csak egy erős dübbenésre emlékszem, többé se nem láttam, se nem hallottam. Csak ahogy napok múltán elbeszéltek otthon az anyám, meg a testvérkéim, annyit tudok.

Hogy beteg voltam, hogy fellábbal már a sirmögörbe léptem, de az Isten megkönyörült rajtam és visszahívott.

(Jóska bocsánatot nyert!)

Hát Jóska, a hóhér?

Az én Jóska barátom szegény úgy megijedt, amint engem látott eszmélet nélkül leesni, hogy elfutott hazulról és mint a gazdátlan eb, néhány napon át kóborgott tanyáról tanyára.

Kergette a lelkiismerete.

Pedig hát nem sok volt a bűne, mert jöllehet ő csábitott az akasztósdit játékra, de a karomon végighuzódó kék vonal egy hónapig is tanuskodott, amellet, hogy botjával nem csak a taktust ütni, de a tulvilágból is vissza tudott varázsolni.

Aztán meg olyan szomorú, olyan sírásra hajló volt, amikor jött hozzám bocsánatot kérni. Félénken, szemlesütve közeledett az ágyamhoz s szavak helyett szürje alul egy pár tiszta fehér vetőgalambot tett le az ágyamra.

Egy párt a legdrágább kincsei közül, kiténgeszteléseképen.

Lovász János.

Jánosháza és Kis-Czell községek lakosainak Györy Elek, Bátorkeszi község lakosainak Kobek István, Csáford község lakosainak Kálmán Károly, Halmos és Pudwercz községek lakosainak Molnár János képviselő által beadott kérvényeit a földadó leszállítása és a tőzsdeadó behozatala iránt.

Törvény a királynéről.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök: (Halljuk! Halljuk!)

T. képviselőház! A megrendítő gyászeset következtében a képviselőház e hónap 11-én tartott ülésén elhatározta, hogy megboldogult királyné emlékéért és érdemeit törvénybe iktatja. Ezen határozathoz a tisztelt Háznak a főrendiház is hozzájárulván, ezen országos határozat által nyert megbízás következtében vagyok bátor egy törvényjavaslatot beterjeszteni dicsőült Erzsébet császárné és királyné emlékének törvénybe iktatásáról. Kérem, méltóztassék annak kinyomatását, szétosztását elrendelni és azt tárgyalás és jelentéstétel végett az igazságügyi bizottsághoz utasítani. (Általános helyeslés.)

Az elnök: A Ház a törvényjavaslat szétosztását és kinyomatását elhatározza és előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasítja.

A pénteki napirend.

Az elnök: Következik már most a Ház további munkarendjének meghatározása. Erre nézve a következő javaslatot terjesztem tisztelettel a Ház elé.

Tekintettel a gyászünnepekre, amelyek még mindig a megdicsőült királyné emlékével kapcsolatban vannak, javaslatba hozom, hogy a legközelebbi ülést pénteken délelőtt tíz órakor tartjuk. (Általános helyeslés.) Egyszersmind ezen ülés napirendje iránt javaslatom a következő: hogy egy már elmúlt, de a gyászeset közbejötté miatt meg nem tartott ülés napirendje tüzessék ki ezen ülés napirendjére, tudniillik legelőször az Eötvös Károly képviselő ur indítványának indokolása, amely a múlt hét hétfői ülésére volt kitűzve, másodsor a miniszterelnök ur indítványa mellett elhalasztott szavazás, amely szintén a hétfői ülés napirendjének egyik tárgyát képezte. Ezt a két tárgyat javaslom a pénteki ülés napirendjéül. Elfogadja a Ház? (Általános helyeslés.)

A ház ezt elfogadta. Ezt tehát mint határozatot kimondom.

Több tárgya az ülésnek nem lévén, az ülést bezárom.

S ezzel a félórás ülés véget ért.

A királyné emlékezete.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök a képviselőház mai ülésén Erzsébet császárné és királyné emlékének törvénybe iktatásáról a következő törvényjavaslatot terjesztette a Ház elé:

Törvényjavaslat

Dicsőült Erzsébet császárné és királyné emlékének törvénybe iktatásáról.

Ő császári és királyi Felségének Erzsébet királynénak gyászos elhunytá alkalmából a törvényhozás elhatározza:

1. szakasz. Hogy hön szeretett dicsőült királynénknak, a haza jötevé Nemtőjének áldásos emléke soha nem szünő hálánk és kegyeletünk jeléül törvénybe iktatassék.

2. szakasz. Hogy egy, a Megdicsőült-höz méltó emlékeknek — az önkéntesen megindult adakozás útján begyülemendő összegek igénybevételével — Budapesten felállítására végett azonnal megfelelő intézkedések tészenek.

3. A tett intézkedésekről, azok eredményéről s az emlék ügyéről általában az országgyűlés mindkét Házának minden év végén jelentés teendő mindaddig, míg az emlék tetteleg felállítva nem lesz.

4. szakasz. E törvény kihirdetése után azonnal életbe lép s végrehajtásával a miniszterium bizatik meg.

Budapesten, 1898. évi szeptember hó 20-án benyújtja

Bánffy Dezső báró miniszterelnök.

Indokolás

a dicsőült Erzsébet császárné és királyné emlékének törvénybe iktatásáról szóló törvényjavaslathoz.

Midőn az országgyűlés két Háza értesült a rettenetes s az egész országot gyászba borító hírről, hogy hön szeretett királynénk Erzsébet ő császári és királyi Felsége idegen földön gyilkos merénnyel áldozatává lett, folyó hó 11-én tartott ülésében a feletti fájdalomnak kifejezést adott, egyszersmind közös érzellemmel elhatározta, hogy a királyné emléke és a nemzet hálája törvénybe iktatassék.

Ezen országos határozatnak eleget teendő, bátor vagyok a dicsőült Erzsébet császárné és királyné emlékének törvénybe iktatásáról szóló törvényjavaslatot a tisztelt Ház elé terjeszteni.

Az ez iránti rendelkezést a törvényjavaslat első szakasza tartalmazza.

Tekintve, hogy a nemzet szívéből egyidejűleg az az óhajlás is fakad, hogy megdicsőült, hön szeretett királynénknak az ország fővárosában emlékszóbor állíttassék s ez óhajlásnak megvalósítása érdekében társadalmi uton azonnal megindultak az önkéntes adakozások is, helyénvalónak és az országgyűlés szándékainak is megfelelőnek tartottam, hogy ugyane törvényjavaslatban a szóbor-emlék állítása iránt is történnék intézkedés.

Az erre vonatkozó rendelkezést a törvényjavaslat 2-ik szakasza tartalmazza, mely kimondja azt is, hogy e célra az önkéntesen megindult adakozás útján begyülemendő összegek veendőik igénybe.

A 3-ik szakasz elrendeli, hogy az emlékügyről az országgyűlés mindkét Házának évenként jelentés teendő.

A 4-ik szakasz a végrehajtást a miniszteriumra bizza ugyan, de a miniszterium kötelességének fogja tartani, úgy, mint ez más alkalmakkor is történt, hogy az emlékügy intézése végett egy országos bizottság alakíttassék, melyben természetesen az országgyűlés két Háza megfelelően képviselve volna.

Bátor vagyok a bemutatott törvényjavaslat elfogadását tisztelettel kérem.

Budapesten, 1898. évi szeptember hó 20-án benyújtja

Bánffy Dezső báró miniszterelnök.

A képviselőház igazságügyi bizottsága Fabiny Teofil elnöklése alatt ma ülést tartott, amelyen az elnök bejelentette, hogy a királyné emlékének megörökítéséről szóló törvényjavaslatot a kormányelnök benyújtotta és miután azt előzetes tárgyalás végett a bizottsághoz utasították, kötelességének tartotta késedelem nélkül összehívni a bizottságot a törvényjavaslat előadójának megválasztására és tárgyalási idejének kitűzésére. A bizottság Szivák Imrét választotta meg előadónak és elhatározta, hogy csütörtökön délután négy órakor tartandó ülésén fogja a törvényjavaslatot tárgyalni.

KÜLFÖLD.

Vilma királynő trónbeszéde. Hágából táviratozzák: Vilma királynő ma anyja kíséretében megnyitotta az országgyűlést. A királynő beszédében megemlékezett arról a hazafiságról és a dinasztiahoz való ragaszkodásról, amelynek számtalan bizonyítékát látta trónralépése óta. Ezt soha sem fogja elfelejteni. Az ország és a lakosság helyzete több tekintetben kedvező. A külhatalmakhoz való viszonya az országnak állandóan igen barátságos. Rendkívüli rokonszenvvel fogadta a királynő Oroszországnak a fegyverkezés korlátozására vonatkozó javaslatát. Az Acsinban elért sikerek megerősítik a királynő bizalmát az ottani helyzet tartós javulására nézve és a királynő elismerését fejezi ki a hadseregnek és a hajóhadnak odaadásáért, kitartásáért és vitézségéért. A királynő bejelentette, hogy a törvényhozásnak társadalmi reformokkal kell majd foglalkoznia, egyebek között egy törvényjavaslatot, amely a munkálakások javításáról és egy másikkal, amely a gyermekek gyári foglalkoztatásának korlátozásáról intézkedik. Továbbá javítani kell a nyugat- és kelet-indiai közigazgatást. A vámok revízióját már csaknem befejezték.

A Dreyfus-pör revíziója.

(Távirati tudósítások.)

A mai nap eseménye, hogy tudniillik Zurlinden volt hadügyminisztert kinevezték Páris katonai kormányzójává, megerősíti azt a véleményt, hogy Zurlinden és a kormány közt nem volt komoly ellentét. Vagyis a tábornok nem azért mondott le a hadügyi tárczáról, mert ellenzi a revíziót, hanem azért, mert világosan belátta, hogy a revízió során Mercier volt hadügyminiszter kompromittálva lesz; ebben pedig nem akart eszköz lenni. Érdekes Zurlinden védekezése az ellen a szemrehányás ellen, mintha ő Picquartnak valaha ártott volna.

Az orleansi herceg proklamációjáról, amelyben a francia kormányt megtámadja, külön cikkben emlékezünk meg.

Mai távirataink a következők:

Páris, szeptember 20.

Zurlinden volt hadügyminiszter kijelenti, hogy hazugság Rochefortnak, Drumontnak és Judetnek az a ráfogása, hogy ő Picquart-t egy állítólagos hamisítás miatt hadbíróvá akarta állítani. Ellenkezőleg, mikor Páris katonai kormányzója volt, rábeszélte Billot hadügyminisztert, hogy ne adjanak helyet a vizsgálóbíró határozatának, hogy Picquart-t ne töröljék a hadsereg listájából és hogy a Mont Valerien-on eltöltött negyvenöt napos fogságot tekintsék Picquart-ra nézve elegendő büntetésnek.

London, szeptember 20.

A „Daily Mail“ azt írja, hogy Walsin-Esterházy az itteni nagy újságoknak följánlotta a Dreyfus javára szóló okmányokat és ezek facsimiléit. Maga járt el a szerkesztőségekhez, amelyekből eredetileg ötezer fontot követelt, de később jelentékenyen leszállította követelését.

Páris, szeptember 20.

Pressensé, a „Temps“ szerkesztője, értesítést kapott a becsületrend nagykancellárjától, amely szerint a vizsgálótanács elé fogják állítani, mert több olyan gyűlésen elnökölt, amelyen a hadsereg ellen beszélték.

Páris, szeptember 20.

Ma minisztertanács volt. Zurlinden tábornokot ismét kinevezték Páris katonai kormányzójává.

Páris, szeptember 20.

Meyer, az „Ecole di Chartes“ igazgatója, Pellieux tábornokhoz levelet intézett, amelyben a tábornok legszentebb kötelességének mondja, hogy sikra szálljon amellett, hogy Picquart, akit csak azért üldöznek, mert be akarta bizonyítani, hogy Henry hamisított, visszanyerje rangját a hadseregben. Pellieux azt válaszolta, hogy tekintettel arra, hogy a hadsereg főemberei neki szavukat adták, nem kételkedhetik az irat valódiságában, amelyet csak futólag mutattak neki. A Picquart ellen indított pörben gyűlölet és ellenséges érzület nélkül fog vallomást tenni. Esterházy ártatlanságáért soha sem kezeskedett. Egy dologtól eltekintve, amit sohasem lehetett bebizonyítani, meg van győződve Dreyfus bűnösségéről, de ma már magának a hadseregnek kell kívánnia a revíziót, nem törődve a következményekkel.

Páris, szeptember 20.

Az orleansi herceg a következő proklamációt adta ki:

Francziák!

A haza becsülete és biztonsága ellen szőtt összeesküvés bujtogatói levették álarczukat. Elkábítva tőlük, miniszterek is bűntársaikká szegődtek. Noha beismerik, hogy az elítelt bűnös, azzal a hazug kifogással, hogy a közvéleményt akarják megnyugtatni, elintézik az ügyet az általános szavazási jog mellőzésével — amely nélkül pedig ők sem számítanak semmit — noha az ügy az egész nemzeté. Saját előnyükre változtatják meg

az igazságnak francia tribünön kimondott eszméjét, amelytől szívem megreszketett: Mi vagyunk az irak itthon! S hogy az ur maradjon, parancsolnia kell, nem szót fogadnia. Csak egy titkos, romlást hozó hatalom szolgálai akarják rátok erőszakolni azt a gondolatot, amely az ő fejükben van. Elbirjátok ti azt? Az alkotmány — nincs többé! Szent jogaitok meg vannak sértve. Eltűritek ezt? Azzal a kifogással, hogy azt az embert, akit a katonai törvényszék mint árulót elítélt, ártatlannak nyilváníthassák, meg akarják semmisíteni a hadsereget és megrontani Franciaországot. Ezt nem fogjuk tűrni!

Fülöp
orleansi herceg.

TÁVIRATOK.

Szeptember 20-ika Rómában.

Róma, szeptember 20. 1870. szeptember 20-ikának évfordulója alkalmából az összegyűlt sokaság lelkesült örömirialától kísérve számos katonai és munkásegylet zászlókkal és zenekarokkal, valamint a vidék, a város és a hadsereg képviselői a Pantheonhoz vonultak, hogy megkoszorúzzák Viktor Emánuel sírját. Azután a Porta Piá-nál gyűltek össze, ahol bersaglierik, tűzoltók és polgári gárdisták állottak díszőrséget. Ruspoli sindaco óriási lelkesedés között olvasta fel a király táviratát, amelyben Róma városának szerencsekívánataira válaszolva, azt mondja:

„Az az üdvözlés, amelyet Róma városa ezen a napon, amely nap örökké emléknap lesz, intézett hozzám, annál drágább az én szívemnek ebben az esztendőben, amelyben Olaszország nemzeti intézményeinek első jubileumát ünnepelte, amelyeknek aegise alatt hála az urakodó és a nép egyetértésének, megvalósult az a jövendölés, amely Piemont fővárosából Rómát proklamálta Olaszország fővárosává. Töltse el szívünket az a bátorság és kitartás, amelyre szükségünk van, hogy elérjük azt a dicsőséget és nagyságot, amelyet Róma neve követel tőlünk.”

Ezután Ruspoli sindaco mondott nagy tetszéssel fogadott beszédet. A sokaság az olasz királyt és királynét éltette. Az ország minden részéből hazafias ünnepek híre érkezik.

Hadi készülődés Dél-Amerikában.

London, szeptember 20. A Reuter-ügynökségnek jelentik Buenos-Ayresből, hogy ott hire jár, hogy a kamara mai titkos ülésén ötvenezer ember mozgósítását és huszonkét millió dollár felvételét határozta el, amely összeg új adókkal lesz fedezendő. Daczára ezeknek a hadi készülődéseknek azonban mégis biznak a határkérdés békés rendezésében.

A krétai kérdés.

Kanea, szeptember 20. Az olasz, orosz és francia hadihajók Kandiából visszavonultak és a krétai kérdés most tisztán angol-török kérdéssé vált.

Athén, szeptember 20. Canevaro tenger-nagy a nagyhatalmaknak azt ajánlotta, hogy Németország és Ausztria-Magyarország lépjen be újra a Kréta elfött álló európai koncertbe. A nagyhatalmak a szultán fenhatóságát biztosítanák, megszállanák az egész szigetet és egy kormányzót neveznének ki.

Bécs, szeptember 20. Diplomáciai körökben hírlik, hogy Németország és Ausztria-Magyarország Oroszországnak közbenjárására beleegyezett György hercegnek Kréta kormányzójává leendő kinevezésébe.

A czár békejavaslata.

Madrid, szeptember 20. A spanyol kormány Muraviev gróf orosz külügyminiszter körjegyzékére adott válaszában magasztalólag szól Miklós czár lefegyverzési javaslatáról és kijelenti, hogy teljesen egyetért a z a l. Spanyolország ki fogja nevezni megbízottját, mihelyt az értekezlet összeülését idejét tudatni fogják.

A czár és a német császár.

Danzig, szeptember 20. A lapok jelentik, hogy az orosz emlékműnek leleplezése alkalmából szeptember 27-én Vilmos császár és az orosz czár találkozni fognak.

Tüntetés Elzász mellett.

Berlin, szeptember 20. Frigyes badeni nagyherceg szobrának a Strassburg melletti Lampertheimban való leleplezésénél Blume vezénylő tábornok tartott ünnepi beszédet, melynek igen érdekes mondata a következő:

„A mai ünnep a mellett szól, hogy az elzászi nép ismét annak érzi magát, ami régidőktől fogva, — a német nemzet egy veségységű testrészenek, melyet a német nemzet nem is fog magától többé elszakítani engedni.”

Elfogott anarchisták.

Barcelona, szeptember 20. Itt tíz anarchistát tartóztattak le. Azt hiszik, hogy ezek a letartóztatások összefüggésben állanak Luccheni merényletével.

HIREK.

A temetés után.

(A hadsereg gyászja.)

A hadseregnek ma délelőtt volt a gyászmiséje. A király rendeletére ma az egész monarchiában az összes helyőrségen requiemet tartottak a királynéért.

A budavári helyőrségi templomban délelőtt kilencz órakor kezdődött az istentisztelet. Ott voltak, Lobkovitz Rudolf herceg hadtestparancsnok és Rohonczy György térparancsnok kivételével, az összes tábornokok, törzs- és főtisztek, továbbá az összes fegyvernem legénységéből egy-egy díszszakasz. A szentség előtt a császári és királyi koronával és a királyné családi czimereivel ékesített gyönyörű ravatal volt felállítva, amelyet fegyvergulák vettek körül. A katedrális mellett kivonkardos tisztek állottak díszőrséget. A templom zeufolva volt, mozdulni se lehetett s a nagy hőségben három altiszt rosszul is lett. Ezeket csakhamar kivezették s átvitték a szomszédos Ferdinand-kaszárnyába. A misét Ványa Mihály tábori prépost mondta három tábori lelkész segédletével.

Az istentisztelet egy óra hosszat tartott.

(Requiem a királyi várban.)

A budai királyi vár szent Zsigmond-kápolnájában is requiem volt ma délelőtt kilencz órakor. Vezinger Károly kanonok mondotta. Ott volt Ybl Lajos várkapitány, a várkapitányság egész tisztikara és szolgálomezélyzete kivétel nélkül.

(Bécs küldöttsége a királynál.)

Ő felsége a király — mint tudósítónk táviratozza — ma kihallgatáson fogadta Bécs város küldöttségét, amely Lueger polgármesterből, a két alpolgármesterből és négy jegyzőből állott. A küldöttség azért járult ő felsége elé, hogy Bécs városa részvétének adjon kifejezést. Lueger dr. beszédében arról a nagy fájdalomról és mély szomorúságról beszélt, amely a felséges uralkodónak elhunytjának hírére Bécs minden lakosát elfogta. Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Ebben a szent pillanatban megújítjuk legkegyelmesebb császárunkhoz és uralkodóházunkhoz való feltétlen hűségünk és hódolatlunk kifejezését és azzal a szívből fakadó kívánsággal végezzük szavainkat: Isten vigasztalja, oltalmazza és tartsa meg legkegyelmesebb császárunkat szülővárosunk, Bécs, és hazánk, Ausztria, javára.

Ő felsége erre megindult hangon köszönte meg Bécs város lakosságának és községének gyászja kifejezését. Csak ismételheti — mondotta egyebek között — hogy a súlyos csapás után, amely érte, vigaszt és enyhülést talál istenbe vetett hitében és nepe hűségében és szeretetében. Reméli, hogy lesz majd ereje kitartani kötelessége teljesítésében.

Ezután ő felsége kezét nyújtott a polgármesternek, megköszönte neki a községtanácsban mondott szép beszédét és megjegyezte,

hogy Bécs lakosságának gyászja és bensősége részvéte mélyen megindította volt. Végül megdicsérte ő felsége a rendet és nyugalmat, amely a gyászünnepség alatt uralkodott. A nagy részvétel — ugymond — bizonyosságot tett arról, hogy népe mennyire szereti őt. A bécsiek pártlanok a maguk nemében; úgy érzi magát közöttük, mint egyetlen nagy családban.

Ezután ő felsége a legkegyelmesebben bocsátotta el a küldöttséget.

(Az orvosgyetemen.)

Korányi Frigyes egyetemi tanár ma kezdte meg klinikáján az előadásokat. Mielőtt magyarázni kezdett, megemlékezett a nemzeti gyásról, mely a királyné halálával az egész országot oly mélyen sújtotta.

Meg kell emlékeznünk elvesztett királynénkról — mondotta a többek között — mint magyaroknak és mint orvosoknak egyaránt. Mint magyarok, gyászoljuk azt a fenkölt lényt, aki összes magasztos lelki tulajdonainak rendeltetését mindig abban kereste, hogy angyali jóságot sugalló génusza legyen a nagy monarchia felett uralkodó királyi férjének.

Mint orvosok gyászoljuk azt a jóságos királynét, aki oly sokszor belátogatott körintézetünkbe, s személyes bizalmának fényét árasztotta egyetemünkre és ez által az egész magyar orvosi testületre. Mikor alkotmányunk helyreállításának első idején ő felségei közöttünk időztek, királynénknak a magyar nemzet iránti vonzalma oda is kihatott, hogy felséges gyermekeinek egészségét kitűnő tudósunkra, boldogult Bókay tanárra bízta, ő felsége maga pedig Balassa János tanácsával élt, nemcsak akkor, midőn Magyarországon időzött, hanem meghívta magához akkor is, midőn szülőföldjén, Bajorországban tartózkodott. Mikor aztán a végzet a legnagyobb nevű orvost, akit magyar hazánk birt, Balassát közlünk kiragadta, akkor a köny, melyet az elhunyt iránti tisztelet és szeretet a szép fejedelemsasszony szemébe csalt, épen oly igaz, nemes és jogosult volt, mint az, melyel a szegény kórházi beteg a kórágymat áztalta. Kifejezte a királyi-pár Balassa halála fölött érzett részvétét azzal is, hogy temetésén a gyászolók ezreinek élén lépdelt a király képviselője.

(A vörös-kereszt részvéte.)

A vörös-kereszt-egyesület nevében Klotild főhercegnő kondoleált ő felségének, Lajos főherceg most a következő leiratot küldötte az egyesületnek:

Klotild főherceggasszony ő császári és királyi fenségével egyetértőleg legbensőbb fájdalomknak adunk kifejezést legkegyelmesebb asszonyunknak — hű népeit mély gyászba borító — elhalálozása felett, aki mint a vörös-kereszt legfőbb védasszonya annak áldásos működését mindenkor előmozdítani méltóztatott.

A fenséges asszony velem együtt a vörös-keresztnek mélyen átértett legalázatosabb részvétét terjesztette elő nehezen sújtott legfőbb védnökünknek, ő császári és apostoli királyi fenségének.

Isten tartsa, Isten áldja, Isten óvja felséges urunkat!

Kelt Bécsben, 1898. évi szeptember hónap 15-én.

A vörös-kereszt védnökhelyettese:
Lajos főherceg.

(Márkus főpolgármester a temetésről.)

Sok szó folyt a budapesti polgármestereknek a temetés alkalmából fölfedezett állítólagos bécsi mellőztetéséről. Erre nézve Márkus József főpolgármester ma a következőket mondotta töle kérdezősködő tudósítónknak:

A temetés előtt való napon a belügyminiszter értesített, hogy részemre és a polgármester részére, mint a főváros képviselői részére, két hely van főtartva a templomban. Azok a híresztelések tehát, hogy a főváros képviselőinek csak Bánffy miniszterelnök segítségével sikerült a templomba jutniok, minden a lapot nélkülözőnek, annál inkább, mert a templomba minden különösebb incidens nélkül mentünk be előre fenntartott helyünkre. Ezt becsületesen a mara jelentem ki s egyáltalában nem tudom megérteni, miért akarják mindenáron a dolgot más színben föltüntetni.

A város koszorúja elhelyezésének története pedig ez: Pénteken értesítést kaptam a belügyminisztertől, hogy a királyné ravatalára szánt összes koszorú, az országgyűlés két háza koszorújának a kivételével — tehát még a magyar kormányé is — a Burghauptmannschaft-hoz küldendő. Ehhez képest Bécsben megbíztam Rényi Dezső főjegyzőt, hogy a koszorút a Burghauptmannschaft-hoz juttassa. A főjegyző a megbízatásnak eleget teendő. el is vitte azt a Burghauptmannschaft-hoz, hol azonban előzékenyen megengedtek neki, hogy személyesen tehesse azt a királyné ravatalára.

(Gyászmise a tengeren.)

Konstantinápolyból táviratozzák nekünk: A „Taurus” osztrák-magyar állomáshajó fedélzetén ma délelőtt tíz órakor gyászmise volt Erzsébet királyné ő felségéért. A gyászszertartáson jelen voltak: Calice báró osztrák-magyar nagykövet a nagykövetség tagjaival és a többi állomáshajó parancsnokai és tisztjei. A „Hum” osztrák-magyar állomáshajó személyzete számára a perai Mária-templomban mondtak misét Szuhics korvetkapitány, valamint a „Hum” tisztjei és legénysége jelenlétében. A mise után három lelkes hatóság beszédet mondott német, horvát és olasz nyelven.

(A horvátok sérelmével.)

Zágrábi tudósítónk jelenti: A király proklamációját valamennyi utcasarkon kifüggesztették. A proklamációt sokan olvassák és megelégedéssel kommentálják. A domban ma Budicki kanonok rekviemet mondott, amelyen az egész helyőrség legénysége és az egész tábornoki és tisztikar jelen volt.

Mazzura dr. képviselő Sztankovics országgyűlési elnökhöz nyílt levelet intéz, amelyben szemére lobbantja, hogy az országgyűlés tagjai sem a temetésre, sem a Bécsben tartott rekviemre meg nem hívták és ennek következtében Horvátország csak úgy volt képviselve Bécsben, mint az utolsó osztrák provincia. A lapok tiltakoznak az ellen, hogy a király proklamációját Bánffy báró által ellenjegyzett kézirat kíséretében tették közzé, holott a kiigyezés 44. szakasza értelmében azt Josipovich miniszternek kellett volna ellenjegyeznie.

(A szobor.)

Szilágy vármegye köztörvényhatósága Weseleányi Miklós báró főispán elnöklése alatt tartott mai közgyűlésén ezer forintot szavazott meg a királyné szobrára. — Tisza László urtól a mai napon ötven forintot kaptunk a kegyeletes czélra s az összeget rendeltetése helyére juttattuk. A főrendiház ívén Kochmeister Frigyes báró ötszáz, Madarassy Pál ötven és Léray Henrik báró ezer forintot írt alá.

Az utolsó séta.

Szeptember 9-én, halálának előestéjén, Pregny kastélyból visszatérve, nagyobb sétát tett a királyné Sztáray grófnő társaságában Genf utcáin. A hölgyek — szokásukhoz híven — ezuttal is talpig feketébe voltak öltözve. Így mentek a Quai de Montblanc-on végig és a Rhone hídon át a színházig. Itt jobbra fordultak és egy ideig a Boulevard du Théâtreon mentek.

A Desarnod-féle cukrászda előtt megállottak.

— Itt van! mondta a királyné kíséretjehez és be akart lépni a boltba.

Desarnod, aki feleségével és leányával a ház előtt egy asztalnál ült, a két hölgy láttára fölállott és odament hozzájuk:

— Mit parancsolnak, hölgyeim? — kérdezte.

— Van fagyaltja?

— Hogyne, hölgyeim, felelte, s ha parancsolják, itt a terraszon fogok teríteni.

— Helyes, helyes, mondta a királyné és Sztáray grófnővel leült a kis asztalhoz, amelytől a cukrásznő és leánya felkeltek. Két-két szelet fagyaltot rendeltek, egy barack- és egy vanília-szeletet.

— Mi nem ismertük egyik hölgyet sem, mondta a cukrász egy újságírónak, aki másnap meglátogatta. Idegen nyelven beszéltek, melyet én a távolból oroszul tartottam. Később azonban, mikor közelebb mentem hozzájuk, hallottam, hogy magyarul beszéltek. (Sokat utaztam már, többek

között Magyarországon is, jegyezte meg Desarnod.) A fagyaltot tizesztendő leánykammal küldtem oda.

Merci, mon enfant, mondta az egyik hölgy; most már tudom, hogy a királyné volt. Azután felkelt, bement a boltba és kiválasztott néhány darab süteményt a fagyaltból. A kis leány, a ki a süteményeket kivitte az asztalra, az ajtóban maradt és kinézett az utcára. A két hölgy körülbelül egy órahosszat maradt nálam. Beszélgettek velem is sok mindenféléről, többek között színházról is.

— Sarah Bernhard asszony, jegyeztem meg, a napokban több előadást fog tartani Genfben. A hölgyek bizonyára megnézik?

— Nem fogjuk megnézni, felelt a királyné. Sarah Bernhard nagy művésznő, a műsora azonban sobasem változik. Mindig ugyanaz. (C'est toujours la même chose chez elle).

Néolcz óra elmúlt. A hölgyek fölállottak és bejöttek a boltba.

— Szeretnék néhány darab süteményt a Beaurivage-szállóba küldetni, mondta a királyné. Aztán kiválasztott többféle süteményt.

— Küldjön, kérem, ezekből holnap, egészen frisseket, a hotelbe. Készíttessen azonkívül kávéval töltött csokoládé-bonbonokat is.

— Milyen névre küldjem a rendelt dolgokat a hotelbe? kérdeztem. A királyné kíséretje papírt és czeruzát kért és a következő címet írta föl:

„Madame la Comtesse de Hohenembs, Hotel Beaurivage.”

Megígérttem, hogy mindent rendben elintézek, s a két hölgy „bon jour” köszöntéssel eltávozott.

Gondolhatja, fejezte be elbeszélését Desarnod, mennyire megrémültünk, mikor másnap meghallottuk, hogy Hohenembs grófnő a magyar királyné volt, akit alávaló módon meggyilkoltak.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A montenegrói trónörökös Fiumébar. Danilo, montenegrói trónörökös — mint Fiuméből táviratozzák — ma Fiuméba érkezett. Fiuméből Cattaroba akart utazni, de hirtelen megbetegedett és nem utazhatott el. Most Deák-szállóbeli lakásán ápolják.

— Szeméiyi hírek. Tisza Kálmán ma a református konvent tanácskozásaira néhány napra Pápara utazott. — Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki vasárnap óta Fehér Ipoly főpát vendégeként Pannonhalmán tartózkodott, ma Győrbe érkezett és a délutáni gyorsvonattal Bécsbe utazott Vaszarj hercegprimás gyászmiséjére.

— Erzsébet-alapítvány. Innsbruckból táviratozzák: A községtanács mai rendkívüli ülésén Greil polgármester bejelentette, hogy Sieberer az itteni árvaház alapítója újabb alapítványt létesített. Az elhunyt királyné emlékére kétszáz ezer forintos Erzsébet-alapítványt tett, amivel eddigi alapítványainak nagysága egy millió kétszáz ezer forintra emelkedett. Sieberer előre kijelentette, hogy minden halát és köszönetet visszautasít.

— A Park-klub ünnepe. A Park-klubban október tizedikére volt kitűzve a király és a királyné szobrának teleplezése. Az ünnepélyt az országos gyász miatt elhalasztották s a jövő májusban tartják meg.

— A klinika kibővítése. Az egyetemi kórszövettani intézetnek mindezekig nem volt megfelelő kényelmes helyisége és a czélra alkalmatlan, szűk bérházban kellett meghuznia magát. Az intézet vezetője, Pertik Ottó tanár, már évek óta sürgette egy megfelelőbb helyiség építését, de mindezekig sikertelenül. Most végre elfogadták az illetékes fórumok a kórszövettani intézet végleges elhelyezésének tervét s az intézet számára az üllői-uti klinika udvarán terjedelmes különpavilont emelnek.

— Elvira és Folchi. New-Yorkban a Williams-street 28-ik számú házában negyedik emeletén, 72-ik ajtószám alatt lakik egy nagyon furcsa házaspár. Egykor nagy szennázó hősei voltak ők ketten, a magas, karcsú festő és az apró szőke asszonyka. Az öreg Európa újságjai írták róluk, a fényképesek árulták az arcképeiket és verset is ír-

tak róluk, dicsőítették a poéták a mindenható szerelmet. Don Carlos leánya megszökött a fenséges papa udvarából. Egy piktor karján szökött, aki szent képeket festett, ajtatos szemü glóriás asszonyokat, közben sokat foglalkozott Elvira hercegnő szemével, szőke hajglóriájával. Két gölyá volt tanuja a hercegnő esküvőjének, mert a felséges papa tudni sem akart a leánya házasságáról. És Don Carlos nem könyörült meg, mint szokták azt a drámai apák cselekedni a szindarabok negyedik felvonásában. A spanyol trónkövetelő köszívűsége nagyon reális szint adott ennek az operettizésnek. A festő és a hercegnő bejárták egész Európát, majd meg átkerültek Amerikába is. Itt azonban kifogytak a pénzből. Folchi közölte ezt Elvira hercegnővel, akinek csak ez a megjegyzése volt:

— Furcsa.

Mindössze is furcsának tartot az első percében, hogy nekik nincs pénzü. Aztán belátta, hogy inkább kellemetlen. Ma, midőn New-Yorkban, a Williams-street 28. számú házában negyedik emeletén, 72-ik ajtószám alatt lakik Folchi és Elvira, nézetei a pénzről igen megváltozhattak. Folchi ismét felvette esetjét, mely azonban csak soványan jövedelmez. Szerencse, hogy New-York modern építményei liftre vannak berendezve, különben Elvira hercegnő négy emeletet mászhatna meg, ha valami vásárolni valója akad a konyhája számára. Ilyenkor objektív bírálatot mondhat arról, hogy felér-e a szerelem egy fejedelmi udvartartással?

— A Bank-Gassei magyar czimer.

Bécsben a magyar miniszterium épülete tudvalevőleg két egymás mellett levő házból áll. Az egyik a magyar, a másik az erdélyi udvari kancellária volt. Az erdélyi kancellária épületének homlokzatán ott volt az ismeretes kétféjű sas, amelyet hosszú sürgetésre most levettek. De előnyös átalakuláson ment keresztül a magyar kancellária épületén levő magyar czimer is. Ez az évtizedek folyamán többször átmészeltetvén, teljesen elvesztette eredeti színét. A javítási munkálatok alkalmával egy vélelten rávezetett, hogy a cimerezen a meszréteg alatt gazdag aranyozás van. Miután a meszréteg levakarták és lemosták, a magyar czimer újból teljes fényében ragyogott. A királyné temetésén Bécsben volt magyarok megelégedéssel nézték a teljesen korrekt magyar czimert, amelyen rajta vannak a czimertartó angyalok is. Még inkább csodálkoztak, midőn hallották, hogy nem is új, hanem régi, százéves szolid aranyozásában ragyog.

— Nagy tűz a vidéken. Köveskállán — mint tudósítónk táviratozza — tegnap este kilencz óra tájban tűz ütött ki, amelyet még ma délben se tudtak eloltani. A tűz negyven épületet, sok taksarmányt és gabonát elpusztított. Egy ember pedig, akit a gyújtogatónak tartanak, porrá égett.

— Kézfogó. Seidner Armin, a Seidner J. és társa nagykereskedő-cég bellagja eljegyezte Várnai Fülöp könyvnyomdatulajdonos leányát, Margitot, Budapesten.

— Kézrekerült gyilkos. A nagyváradi rendőrség vasárnap jó fogást csinált, kézrekerített egy gyilkost, aki két hét óta a városban bujdokolt. A rendőrség néhány nappal ezelőtt értesítést kapott a temesvári főkapitánytól, hogy ott, a Kunz-féle téglagyár közelében, az árokban, Széles Francziska munkásnőt meggyilkolva találtak. A vérben fetrengő asszony zsebei ki voltak forgatva, közeli kunyhójának ajtaját feltörve találtak és kétszáz forint értékű ingóságait elrabolták. A gyilkossággal egy munkást gyanúsítottak, aki csak rövid idő óta dolgozott a gyárban s a gyilkosság napján eltűnt. Az áldozat mellett a földön egy Berbekucz László névre kiállított munkakönyv hevert, azonban a temesvári rendőrség mindjárt megállapította, hogy a gyilkos nem a munkakönyv tulajdonosa volt. Később az is kiderült, hogy az az ember, kit gyanuba vettek Nagyváradi felé vette az útját. A vett értesítés után a nagyváradi főkapitány két kipróbált rendőrt bízott meg a nyomozással s ezek derekasan végezték feladatukat. Már mult szombaton hírt adták, hogy egyik gyárban dolgozik egy ember, kire a személyleírás teljesen ráillik,

kit azután vasárnap el is fogtak. A gyanúsított mindent tagadott, de később beismerte, hogy Nagyszalontára való és Sajti Nagy Jánosnak hívják; azt is beismerte, hogy ő ölte meg Széles Francziskát. A gyilkosság estéjén mindketten bepálinkáztak, azután szóváltás következett köztük, miközben ő torkonragadta és megfojtotta az asszonyt; azonban tagadja, hogy áldozatát kirabolta volna. A jó fogásról a nagyvárad rendőrség sürgönyileg értesítette a temesvári főkapitányt.

— **Sikkasztó takarékpénztári igazgató.** A tovarisovai (bácsmezei) takarékpénztár igazgatója, Rozenberg Vilmos — mint szabadkai tudósítónk írja — pár nap óta eltűnt hazulról. Az utóbbi hetekben, mikor a takarékpénztár nem tudott fizetni, felelősségre vonták Rozenbergert, aki erre egyszerűen megszökött. Az intézetnél a visszleszámolási hitel körülbelül 30,000 forint, melylyel szemben 40,000 forint érték áll. A takarékpénztár így valószínűleg csődbe jut. Az elsikkasztott összeget Rozenberg bórzejátékban vesztette el. Érdekes, hogy a sikkasztó ezelőtt postamester is volt a községben és daczára annak, hogy ez évi májusban szabálytalanságok miatt elmozdították ettől az állásától, a községbeliek nem gondoltak mindjárt pénzükkel, amelyet ugyanaz az ember kezelt.

— **A mentők gyűjtőperselyei.** A budapesti önkéntes mentőegyesületnek ez idő szerint hatercezer perselye van felállítva. A mentőegyesület vezetősége ez uton mond most köszönetet mindazoknak, akik az elhelyezett perselyeket jóakarattal gondozzák és ezáltal lehetővé teszik e humanus intézmény fenntartását és felvirágzását. Egyszersmind kéri a nagyközönséget, hogy az intézetet adományaival továbbra is támogassa.

— **Hegyi Antal — szabadlábbon.** Mint szegedi tudósítónk táviratozza, Hegyit ma délben, hosszas vallatás után, Hubacsék vizsgálóbíró szabadlábba helyeztette. Hegyi rögtön Csongrádra utazott, tizenkét társa azonban, akiket vele együtt csuktak be, fogságban maradt. Hegyi letartóztatása csak a szolgabíró tulbuzgólkodásából történt.

Egy késő éjjel érkezett távirat jelenti, hogy délután Hegyi társait is szabadon bocsátották. Az ügyészség azonban fitebebeztte a szabadonbocsátás ellen. Hegyi följelentést tett Mátéfy csongrádi szolgabíró ellen hivatalos hatalommal való visszaélés és személyes szabadság megsértése miatt.

— **A megcsalt leány boszúja.** Árkosi Ellát esztendőkre visszanyuló szerelmi viszony fűzte Molnár Ferencz csendőrhöz, aki, a lány állítása szerint, neki házasságot ígért. A szép leány megtagadta a családját s pinczérnő lett, hogy a csendőr szerelmének élhessen addig is, amíg az égybekelest gátló akadályok elhárulnak. Molnár kedvéért legutóbb Hidalmásra ment lakni s egy vendéglőben beállt pinczérnőnek, itt azonban a mézes hetek elmúltával fölmondott neki. Mivel Molnárnak nem volt módja őt eltartani, más alkalmazást pedig nem kapott, kedvesének azzal az ígéretével ment el Kolozsvárra, hogy legközelebb áthelyezést kér s követni fogja. Árkosi Ella azután számos levelet írt Kolozsvárról Molnár csendőrnek, de ez csak nem ment érte, de még a leveleire se válaszolt. Egy napon a leány arról értesült, hogy a szép szál csendőr mással éli a világát. Azonnal Hidalmásra utazott s fölkereste Molnárt, aki hidegen fogadta. Két hétig volt Hidalmáson, majd minden nap kísérletet tett, hogy kedvesét visszahódítsa, de eredménytelenül. Vasárnap feketébe öltözött s egész nap ott sétált a csendőrkaszárnya előtt, várva Molnárt. Délután végtére Molnár a vendéglőbe ment sörözni. Este fél tíz órakor hazaindult onnan. Amint az utcára lépett, Árkosi Ellát találta ott, aki e szavakkal fogadta:

— Látom, hogy nem kellek!

Ebben a pillanatban a lány kezében a revolver eldőrdült s a golyó Molnár Ferencz mellébe furódott. Molnár fölbukott s hörögve szólt:

— Jaj istenem, meglöttek...

Árkosi Ella látva, hogy a lövése nem volt halálos, egészen közel ment a fölkön fekvő emberhez s egy második golyót lőtt a fejébe. A csendőr erre elhallgatott. A két lövés zajára a vendéglőben levő közönség kiszaladt az utcára, de ott

már akkor mindent csendesnek talált. A lány elszaladt és önként jelentkezett, belökve a csendőrlaktanya ajtaját:

— Jöjjenek, mert megöltem egy kutyát.

— **Házasság.** Kisgeszényi Szabó Pál kisczelli királyi aljárásbíró, tartalékos honvédhuzárhadnagy, Győrött tegnap vezette oltárhoz nagysági és nemescsói Saághy Mariskát, nagy-sági és nemescsói Saághy Gyula győri püspökségi jószágkormányzó és neje, született Marinczer Róza leányát.

— **Sikkasztó jegyző.** Szalay Bálint megyei számvevő és Pfuhi Ágoston pénzügyi tükár tegnap Kislalud sopronmegyei község jegyzői hivatalának adókezelését beható vizsgálat alá vették s alig kezdtek meg a vizsgálatot, máris nagyobb összegű hiánynak jöttek nyomára. Kompatics Elek községi jegyzőt igazolásra szólították fel, aki azonban nem volt képes elszámolni. Szó nélkül kiment a szőrütkertbe, ott revolverrel halántékán lötte magát és meghalt. A vizsgálatot erre megszakították és Baán Endre alispánnak jelentést tettek. Konstatálták, hogy a jegyző az adópénzeket a maga céljaira használta fel, de hogy mennyi az elsikkasztott összeg, még nem állapíthatták meg. Krompaticsot jómódu embernek tartották s így történt, hogy a községi bíró meghízott kenne, bár most őt fogják a kártérítésért felelősségre vonni. Az öngyilkos jegyző özvegyet és árvát hagyott hátra.

— **Kilirtotta a családját.** Borzasztó ítéletet tartott a családjá fölött a biharmegyei Ant községben Kovács János odaváló földműves. Vasárnap este összeveszett a feleségével, féktelen haragjában az asszonyra s két gyermekére az ajtót rázárta, aztán rájuk gyújtotta a házat. Mire a tüzet a község népe eloltotta, az anya és két fia valósággal szénnő égett. A törvényszéki boncolás tegnapra volt kitűzve, meg is jelentek a bírósági kiküldöttek a helyszínén, de a boncolás lehetetlen volt, mert a holttestek teljesen el voltak szenesedve. A három halottat ma délelőtt temették el. A vadállatias apát letartóztatták.

— **Letépett gyászjelvény.** Az aradi tanítók az elemi iskolák növendékei között gyászjelvényeket osztottak ki s úgy vitték őket imádkozni a templomba, a meghalt királynéért. Kis fekete csokor a jelvény. Középen fátollal bevont nemzeti-színű gomb, rajta az emlékezetes szomorú dátum: „1898. szeptember 10.” A városi iskolába oláh fiúk is jártak, kik szintén kaptak ilyen jelvényt és ők is ott álltak a sorban a Thököly-téren, a templom udvarán. Egyszerre csak vadul tájékozva, vérbeborult szemekkel oda lépett hozzájuk Vatiánu Traján görög-keleti lelkész, ki az iskolában a hittanra oktatja őket és mérgesen rászólt a fiukra: „Tépjétek ki azt a gombot, ti oláh fiúk vagytok!” A gyermekek megijedtek, hirtelen zsebváltgáták a jelvényt, csak egy fiu nem hajtott a pap szavára, a kis Zsurkán János, kit nem a szemináriumban, hanem a városi árvaházban nevelnek. Ezt észrevette egy másik társa és mérgesen ráírvált: „Tu jes ungar?” (Te magyar vagy?)

— Igen, magyar vagyok! felelte vissza a megtámadott gyermek.

— Na hát ha magyar vagy, folytatta a másik, akkor takarodj haza!

Erre a többi oláh fiu réarontott és fenyegetőzve kiáltották: „Ki vele! Ki a magyarral!”

A szegény kis fiu mit tehetett egyebet, aietett kifelé, hogy meg ne verjék, de a jelvényt nem vette le. Gonosz munkájának eredményét megelégedéssel szemlélte Vatiánu Traján lelkész, az aradi városi iskolák görög-keleti hitoktatója. Mint értesülünk a tanító-testület vizsgálatot akar indítani ez ügyben és a felbujtó ellen megteszi a megtorló intézkedéseket. S reméljük, hogy nem is marad el a megtorlás.

— **Megölte a testvérét.** A horvátországi Mirzopoljében örökös haragban élt egymással a két Vukovics fivér: Milos és Zován. Valami örökség adott erre a gyűlölködésre okot, amelyet a testvérek nem tudtak békésen megosztani. Bíróság elé került tehát az ügy és a törvényszék Zován javára döntött. A tárgyalás után együtt ment hazafelé a két fivér. Utközben betértek egy korcsmába, ahol Zován költségére nagy mulatozást csaptak. Milos

erősen be volt csipve, amikor újból utnak indultak. Mi történt ezután, azt senki sem tudja; a két testvér közül egyik sem ért haza. Egy Kordics Dané nevű ember késő éjjel verte fel Zován családját azzal a hírrel, hogy Vukovics Zován részegen fekszik a határban levő réten. A felesége és az anyósa azonnal érte mentek, de vérbefagyva, holtan találták meg egy gödörben, Vukovics Zován, amint azt másnap a csendőrség konstatálta, hat késszurás ölte meg, a véres kés pedig, amely mellette hevert, fivérének, Milosnak kése volt. A gyilkos nyomtalanul eltűnt: a csendőrségnek nem sikerült eddig kézrekerítenie. Kordicsot azonban, aki valószínűleg segédkezett a gyilkosságnál, letartóztatták.

— **A baptisták terjedése.** Pestmegye felső részén — írja tudósítónk — a baptista vallás egyre terjed s tanait mindtöbben fogadják el s hirdetik a községekben. Vannak községek, amelyekben a baptisták már tulsulyban vannak a többi vallásfelekezetek közt s rendes hitszónokot tartanak, akinek vezetése alatt végzik az istentiszteletet. Vasárnap Tótfalu községben huszonöt család tért át a baptista hitre. A szadai hitszónokuk vette fel őket a baptisták közé s vallási szertartásaikat nagy közönség nézte végig.

— **Az Erzsébet királyné-alap létesítése tárgyában** holnap délután négy órakor az újvárosi háza dísztermében gyűlés lesz. Az előkészítő bizottság fölkeri a nőegyesületek képviselőit, hogy igazolványukat délután két óráig az országos nőképzőegyesület zöldfa-utcza-i irodájában vegyék át. Eddig 120 fővárosi és vidéki nőegyesület jelentette be képviselőségét és kétszáznyolcvan nőegyesület fogadta el az alap létesítésének eszméjét.

— **Szerelmi csalódás.** Szabadkán — mint tudósítónk írja — Nojcsék Irma, egy feltűnően szép fiatal leány, apja revolverével agyonlőtte magát. Szerelmi csalódás vitte a végzetes tetre.

— **Tigris anya.** Nyolcz vérrokonát gyilkolta meg egy vlasztinczei szerb asszony néhány hónap alatt. Megölte a férjét, elpusztította a nagypját, három deli fiát és még három rokonát. Nyolcz emberöltet tudott ilyen módon könyörtelenül halálba küldeni, nyolcz rokonának nyujtotta a halált-hozó mérget, hogy egy kilenczediknek, annak a fiugyermekének, aki legjobban szívéhez nőtt, megszerezze a család egész vagyonát. Csákiics Anka, egy vlasztinczei asszony ez a rettenetes vadállat. Előbb a három fiát, azután a férjét, utána három távolabbi rokont, majd az öreg gazdát ölte meg. Végre is felűnt a hatóságoknak, a kerületi prefektus vizsgálatot indított, amelynek során Csákiics Anka irtózatoss bűne kiderült. Azonnal letartóztatták és börtönbe vitték. Bevallotta bűnét.

— **Az anarchisták ellen.** Ez alatt a cím alatt megirtuk tegnapi lapunkban, hogy a főkapitány akkép rendelkezett, hogy a nem fővárosi illetőségű, de itt tartozkodó anarchistákat haladéktalanul tolonczolják ki a fővárosból. Ez ügyben tudósítónk a következőkről értesült: Luccheni gonosz tette óta a budapesti rendőrség éber figyelemmel kíséri az itt tartozkodó anarchistákat. Most, hogy a napokban a lapok emlegettek egy anarchista korcsmárost, aki a genfi gyilkost dicsőítette és hangosan hirdette az anarchiának nemes céljait, Rudnay Béla főkapitány megbizta Garlathy kapitányt, hogy éber figyelemmel kísérje a budapesti anarchisták működését és azokat, akik nem idevaló illetőségűek, tolonczoltassa ki a fővárosból. Amióta Schmidt Jenő dr., a híres anarchista filozófus, ideális anarchia néven hirdette a világfölforgató eszméket, a fővárosban igen sok követője akadt az anarchista vezérnek. Azt azonban a rendőrség nem gondolta, hogy a Párisból és Milanóból dirigált nemzetközi anarchista-szövetség is talált hívekre a magyar fővárosban. A budapesti anarchisták évek óta ismert alakjai a rendőrség detektív-osztályának. Tavaly még csak 76-an voltak s ma már majdnem 300-ra szaporodott a számuk. De természetesen többnyire idegenek és magyar ember alig kettő-három van közöttük. A felszaporodott számú anarchisták, hogy viselkedésük feltűnő ne legyen, különböző kávéházakban tartották összejöveteleiket, azonban min-

denütt a vezérektől kapott egyforma utasítás szerint. Legutóbb szombaton tartottak egy gyűlést amelyben azt hirdették, hogy a genfi eset az anarchia rendes útja. Pusztuljanak a hatalmasok s hulljanak porba a koronás fők, akkor elérkezik az anarchia ideális céljaihoz. A rendőrség értesült erről a gyűlésről és annak lefolyásáról. Azonnal a legszigorúbb intézkedéseket tette meg és a főkapitány rendelkezéseire Garlath kapitány ma letartóztatott négy fiatal munkást: Hrubik Gézát, Malasitz Mátyást, Oprende Ferenczet és Klein Sándort, akik már régebben a szocialisták ellen indított campagne idején kerültek a rendőrség jogatofusa elé. A főkapitány most örökidőkre kitiltotta őket a főváros területéről. A kitiltottak igen érdekes és ünnepekt alakjai voltak a budapesti anarchistáknak és Malasitz Mátyást tartják dr. Scámidt Jenő után a legképzettebb anarchista vezérnek. A rendőrség erősen kutat tovább is és figyelemmel kíséri az anarchisták minden lépését.

— **Halálosok.** Vissy József, a hódsági járás főszolgabírája, e hónap 18-án, életének 44-ik évében meghalt. Az elhunytat ma temették el Ó-Becsén. — Sándor Kálmán királyi főmérnök, az esztergommezei államépítészeti hivatal főnöke, 49 éves korában meghalt. A megboldogultat ma kísérték örök nyugalomra. — Öze Gy. Bátor Mihályné, Bátor Károly kávéháztulajdonos édesanyja, tegnap Budapesten meghalt 54 éves korában. Ma délután temették.

— **A bucsu halottal.** Vasárnap tartották meg Vácson a bucsut. Ötven esztendeje épen, hogy a szabadságharc két legvéresebb csatája Vácson és környékén folyt le s mintha erre a jubilaris bucsura nem csak a vallásosság, hanem a hazafias kegyelet is összegyűjtötte volna a hívőket, akik az ország minden részéből körülbelül huszonötzren jöttek össze gyalog vagy vasuton. Eljött Budapestről Szvoboda Ádám is gyermekeivel és ajtatosan hallgatták a szabadban tartott prédikációt. A fehérruhába öltöztetett Szvoboda Erzsébet kezébe égő gyertyát adtak. Egyszer csak rémes kiáltás hallatszott a tömegeből, a fiatal leánynak nem csak a gyertyája, a ruhája is égett. A megrémült apa ölebe kapta a gyermekét s futott vele a nádas mocsár felé, de mire odaért, a szerencsétlen leány teljesen összeégett s az apa is veszedelmes égési sebeket szenvedett. Ott halt meg a bucsusok közt Bäder Ferencz iparos is. Az éjszakát künn töltötte a bucsusoknál s elaludt. Reggel hiába költötték: agyszélhűdés megölte.

— **Öngyilkosság éhség által.** Erős akarattal ment a halálba egy berlini lakatosmester özvegye. Schulcz Vilma — ez a neve — férje hagyatékából éldegélt. Pontosan fizette házbérét, csak az utolsó negyedben történt, hogy adós maradt. Ekkorra minden pénze elfogyott. A háziasszony felkereste az özvegyet szegényes lakásában és ott csak egy kevés kemény kenyérhéjat látott az asztalon. Schulczé erős fejfájásról panaszkodott. Sejtették, hogy minden pénze elfogyott és mostohafia, aki férje üzletét átvette, ajánlott is neki pénzsegélyt, de az özvegy nem fogadta el. Visszaautott a jótékony egyesület segítségét is. Elseje óta nem mozdult ki lakásából és kizárólag csak vizből élt. A rendőrség által felajánlott segélyt is visszautasította. Lakása ajtaját elzárta és a biztosító-lánczot föltette, annyira eltorlaszolta lakását, hogy be sem hatolhattak. Mult csütörtök óta nem látták az özvegyet. Aikor még az ablaknál állott. Szombaton már semmi nesz sem hallatszott a lakásból és a szomszédok ismét elküldtek a rendőrséghez. Egy lakatos feltörte a zárat és a rendőrség behatolt. Az asszonyt holtan találták a szobában. Az asztalon egy fél pohár víz volt.

— **Az eltűnt öngyilkosjelölt.** Markó Gyula joghallgató, aki tegnap — amint jeleztük is — a Royalban volt lakásán elvagdalta az ütőereit és megszökött, ma eltérült. A Bristol-szállodában találta meg a rendőrség. Ide ment az öngyilkossági kísérlet után. Mikor kihallgatták, elmondotta, hogy öngyilkosságot tervezett, de mikor a vér kiserkent a karjából, megbánta tettét s maga kötözte be sebeit. Hogy miért unta meg életét, titkolja. Ma délután Budapestre érkezett özvegy édesanyja is és hazavitte Kassára.

— **Leégett falu.** Kertán, veszprémmegyeyel községben tegnap óriási tüzvész dühöngött. Az egész községből csak hét ház maradt meg. A tűz emberéletet is követelt áldozatul és több, mint ötven ember súlyosan megsebesült. A nyomor leírhatatlan. Az egész község lakói hajléktalanok.

— **Halálos vereség.** Simon József és Buschmann József betűszedők régen hadilábon állottak Devecsery Sándor kőfaragólegényével s keresték az alkalmas pillanatot, amelyben a differenciákat kiegyenlíthetik. Tegnap este némileg rózsás kedélyállapotban összejöttek a Berzsenyi-utcában és Devecsery Sándor félholtan maradt a találkozás helyén. A mentők a sérülést elvitték a lakására, ahol nemsokára meghalt. Dulakodás közben úgy földhöz verték, hogy agyrázkódást kapott s az ölle meg. Simont és Buschmann letartóztatták.

Naplórend.

Naptár: Szerda, szeptember 21. — Római kalb.: Máté ap. — Protestáns: Máté. — Görög-orosz: (szeptember 9.) Joak Anna. — Zsidó: Tischri 5. — Nap két 5 óra 30 perccel reggel. — Nyugszik: 5 óra 42 perccel. — Hold két: délnél 12 óra 5 perccel. — Nyugszik 8 óra 15 perccel este.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. **Nemzeti múzeum:** képtára, nyitva d. e. 9—1-ig. Többi táral, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépőj mellett tekinthetők meg.

Az iparművészeti múzeum, nyitva d. e. 9—12-ig és 2—5-ig.

Iparművészeti társulat kiállítása nyitva d. e. 9—12-ig és 2—5-ig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körút 4.)

A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrásy-ut végén, látható reggel 9-től este 7 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1-ig.

Az egyetemi fűvészkert (Üllői-ut) nyitva reggel 7-től este 7-ig.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig.

Országosképtár az Akadémiában nyitva 9 óratól délután 1 óráig.

Az új országútház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépő díj mellett.

Kereskedelmi múzeum a városligeti iparszarnokban nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—8-ig.

Deák-mauzóleum a kerepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 9 óratól 12 óráig és 2—5-ig.

Akadémiái könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Luccheni.

Genf, szeptember 20.

Egy bécsi lap tudósítójának tegnap alkalmával volt a gyilkos merénylet a törvénykezési palotában másodizben látni. Csudálatosképen Svájcban majd mindennap van egy újságírónak alkalmával a vizsgálati foglyot látni, ha épen a gyilkosnak kedve van látogatókat fogadni.

Épen elfogatásának tanuival: Planer portással és a Grandjean testvérekkel akarták szembesíteni.

— Lechet vizsgálóbíró előszobájában ácsorogtunk, — írja a tudósító, — mikor hirtelen föl pattant az ajtó és egy csendőr siet végig a szobán a gyilkossal. A csendőr vasmarokkal szorosán átfogva tartotta a merénylet jobbát és valóságban burezolja maga után a hatalmas termetű kamaszt, aki egyébiránt engedelmesen követi vezetőjét a vizsgálóbíró termébe. Ez az erőszakolt sietés, úgy látszik, mintha mulattatná Lucchenit. Tele törökkel nevet, kaczag, arca kigömbölyödik és hangosan, elégedetten köszönti a jelenlevőket:

— Bonjour, messieurs!

Egy-két percczel később a vizsgálóbíró megengedte nekem, hogy néhány kérdést intézzek hozzá. (Igazan furcsa egy vizsgálóbíró!) Engem tulajdonképen az a budapesti jelentés vitt a törvénykezési palotába, hogy ott azt gyanítják, mintha Luccheni egy bizonyos Succiatinévű emberrel volna azonos.

— Luccheni — kérdém — mennyi ideig tartózkodott ön Bécsben?

— Két napig — felelte a merénylet.

— És hol lakott ön ott?

— Hogy Bécsben hol laktam? — felelt a gyilkos, cinikusan nevetve. — Hát, ahol a szegény ördögök rendszeren lakni szoktak! Oh, bizo-

nyára nem az első bécsi szállodában! Valami olasz garniban, egy piszkos helyiségben, hol a falakról esepegett a nedvesség. Hajléktalanok menhelye, vagy fogadó volt-e, már nem emlékszem. Annyi bizonyos, hogyvidám társaság volt ott együtt: csupa koldus és csavargó...

— És kaczagott hozzá, hogy csak úgy rengett a terem.

Ekkor halkán arra kértem a vizsgálóbíró, hogy a gyilkost a Succiatinévű vonatkozólag is hallgassa ki.

— Ez irányban a legbehatóbb vizsgálatot folytatjuk — válaszolt suttyogva a bíró — aztán a gyilkoshoz fordulva, kérdé:

— Luccheni, nem ismert ön egy bizonyos Succiatit?

A merénylet nyugodt hangon, a meglepődés legcsökélyebb jele nélkül felelt:

— Nem, sohasem hallottam ezt a nevet.

Menni készültem. Luccheni követett tekintetével. Az ajtóban még egyszer meghajoltam a bíró előtt. Ekkor hirtelen Luccheni is udvarias lett és fölkel a székeről. E viselet fölött meglepődve, egy percre megálltam az ajtóban.

— Luccheni — szóltam a merénylet — én ma elutazom és nem szeretném elhagyni a termet anélkül, hogy a megbánás egy szavát hallanám öntől ama rémtett fölött, melyet elkövetett.

Luccheni, aki állva hallgatta végig szavaimat, két karját kiterjesztve és minden szót hangsúlyozva, így felelt:

— Nem, én nem bántam meg semmit, én nem érzek semmit!

Genf, szeptember 20.

Lechet vizsgálóbíró ma este hosszabb értesítést küldött az itteni sajtónak Luccheniről. Luccheni a vizsgálóbíró kommunikéje szerint ugyanama szabályok uralma alatt áll, amelyek minden más vizsgálati fogolylyal szemben alkalmazandók. A szivarozás tekintetében a vizsgálóbíró a fogház igazgatójának utasítást adott, hogy a reglement korlátai között megengedheti a szivarzást de Luccheni mindaddig csak egyszer élt az engedéllyel. Mától fogva azonban legszigorúbban megtiltották neki. A lapokban megjelent különböző hírek annyira kiszínezték ezeket a dolgokat, hogy azoknak helyreigazítása céljából a vizsgálóbíró a szövetségi rendőrséghez jelentést tett az egész tényállásról. Ugyanezt a jelentést megküldte a vizsgálóbíró az osztrák-magyar konzulnak és valamennyi újságnak.

A Luccheni-féle anarchisták ellen a „Hamburger Nachrichten“ a testi fenyték alkalmazását ajánlja. A lap a következőket írja e tárgyrol: Ki kell találni valamit, amitől ezek az orgyilkosok rettegnek, ami az ő „martír“-hiúságukat sértse, ami nyilvánosan meggyalázza őket. Mikor Londonban a hatvanas években a garotte-tal végrehajtott gyilkosságok száma napról-napra szaporodott 1863-ban elhatározta a parlament, hogy újból behozza a korbácsbüntetést (flogging system). Ennek eredménye az lett, hogy az aféle büntények ezután már csak elvétve fordultak elő. Meg vagyunk győződve, hogy ha az anarchista orgyilkosokat kivégzésük, vagy életfogytig való elzárásuk előtt nyilvánosan megfenyitnék és megbélyegeznék, ez okvetlenül lehitené gonosztevői hajlamukat és ezzel az anarchista merényletek száma is lényegesen csökkenne. A közvélemény semmi esetre sem ütődne meg ez emberhórho bujt vadállatok illetén megfenyítésén.

Említésre méltó, hogy a genfi merényletről cikkezve, egy szocialdemokrata irányu lap, a Dortmundban megjelenő „Rheinisch-westfaelische Arbeiterzeitung“ is sorompóba lép a botbüntetés behozatala érdekében.

— Luccheni anarchista — írja a nevezett lap — és nincsen beszámíthatatlan állapotban; az ilyen anarchista gaztettek indító okai közé tartozik a heroztratesi dicsőség után való vágy, melyet halálbüntetéssel vagy börtönnel nem, de talán korbáccsal korlátozni lehet. A testi fenyték büntetését ennélfogva ilyen esetekben célravezetőnek tartjuk.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Nemzeti Színház.** P. Márkus Emilia három havi szabadsága után csütörtökön lép fel először Echegaray „Marianne” című színművében. Pénteken Herczeg „Dolovai nábob leánya” című darabja kerül színre, amelyben Csillag Teréz játszik először szabadságideje után. Vasárnap Dumas színműve, „A kaméliás hölgy”, hétfőn pedig Shakespeare „Lear király”-a megy, a czimszerepben Szacsavayval.

* **Hegyí Aranka bucsufellépte.** Hegyí Aranka, ki ma játszott Konti operettejében, a „Talmi hercegnőben” utoljára, holnap szerdán a „Babában”, Audran operettejében fog fellépni, melyben, valamint Planquette „Varázsgyűrű” című operettejében már csak néhányszor lép föl. A „Boszorkányvár” péntéki előadásán utoljára fogja Coralie szerepét játszani.

* **Kopácsi Juliska a Népszínházban.** Karczagó Kopácsi Juliska a napokban Budapestre érkezik, hogy részt vegyen a Népszínházban a „Komédiások” próbáin. Varneynek ez új operetteje a jövő héten kerül színre a főszerepben Kopácsi Juliskával.

* **Pálmay Ilka.** Gróf Kinskyné-Pálmay Ilka most Budapestten tartózkodván, ígéretet tett a Népszínház igazgatójának, hogy még e szezonban vendégszerepelni fog a Népszínházban és pedig valószínűleg egy új angol operetteben.

A végrehajtó.

— Sylvane és Artus bohózata. Első előadása a Vigszínházban szeptember 20-ikán. —

A Vigszínház azokon az estéken, amikor a „Végrehajtó” színre fog kerülni, Mektája lesz a mulatók embereknek. Mert ilyen rakoncátlan jókedvvel megírt darab nem terem minden bohórnak.

A végrehajtót Chéradamenak hívják. Valamelyik nap licitál egy Cyprienne nevű hölgnél. Ha családos embert ott érnek Cyprienne-nél, rögtön kompromittálva van. Ennek a hölgnének (számos átmeneti barátja között) van ez idő szerint egy kapitánya. Egy dörömbölő tökfűlkő, aki szörnyen feltékeny. Mikor Chéradame a végrehajtó hivatalos minőségében ott jár Cyprienne lakásán, az a kellemetlen meglepetés éri, hogy ugyanakkor érkezik oda a kapitány is. Chéradame ottlétét a feltékeny párducz könnyen félre magyarázhatná, barátunk tehát jónak látja elrejtőzni Cyprienne fürdőszobájában.

A fürdőszobának ördögös berendezése van. Az a zsinór, amelynek segítségével a zuhanyt megindítják, a fürdőszobán kívül lóg. Mi sem természetesebb tehát, mint hogy Sylvane és Artus, a bohózat írói, ezt a zsinórt alaposan meghuzatják, és benn a fülkében Chéradame oly vizes lesz, akár csak Poseidon, a habok istene. Le kell vetnie kabátját, nadrágját, mindenét és át kell öltözködni.

E kínos helyzetben éri utól a végzet. Cyprienne csupa bosszúból, amiért a végrehajtó nem akart neki halasztást engedni, irt a feleségének, hogy szabadítsa meg Chéradame urtól, aki üldözi szerelmével! . . . Chéradame nejenek, Octavie asszonynak a dolog épen kapóra jön. Már rég vágyódott arra, hogy férjét papucs alá helyezze, most van rá alkalom. Elmegy Cyprienne lakására és ott megtalálja „valamelyik pamlagon az átázott Chéradame ur nadrágját!

A nadrág! Ez az, amiről Octavie asszony mindig álmodott. Hogy ő hordja a háznál a nadrágot! Néki az a nadrág, amelyet Cyprienne kisasszony lakásán talált, egyuttal szimbolum. Elviszi magával haza és nem adja többé oda férjének. Ezután ő lesz az ur a háznál.

Chéradame ege azonban nemsokára kitisztul. Hisz oly ártatlan, mint a ma született barány. Ezt Octaviének is be kell látnia és miután belátja, visszadja férjének a nadrágot. Chéradame ezt egy lovagias tettel hálálja meg. Nem akar egyedül kormányozni a háznál és szívesen megosztja hatalmát

Octavie asszonynyal. Fogja tehát a nadrágot, két-felét tépi és egyik szarát átadja feleségének . . .

Ezzel a finom és elmés ötlettel fejezik be Sylvane és Artus a darabjukat. A bohózatnak, amelyet Béldi doktor oly pompásan fordított le magyarra, eredeti czime „La culotte”: a nadrág. Mi alig hogy a vázát szedhettük ki; minden briliáns szálát lehetetlen megfogni, ha meséjét rövid néhány sorba kell szorítani.

Hegedüs végrehajtója ép oly tökéletes, mint Coullissetja. Kedvesebb színészegyéniiséget ma, bár-hova nézzünk is, nem ismerünk. Amint beszél, van a hanglejtésének egy csudálatosan természetes ereje: olyan egészen sajátos és új hangokat visz a magyar színpadra. Végtelen sok hájjal és diszkréciával játszott Delli Emma mint Cyprienne. Épen a „Prony-utcai ur”-ban mondtuk egy kartársnjéról, aki hasonló szerepet adott, mily kevésbé finom volt. Delli Emma az ilyen szerepeknek is egy kiengesztelő, gyöngéd zománczot ad. Igen jók Gál, Nikó Lina, Molnár Rózsi, Góth, Szerémy és Gyöngyi is. Az összjáték gyönyörű: oly szípkázóan friss, amilyent, sajnos, csak ez a színpad nyújt.

A mai bemutató estén egyes jeleneteket alig lehetett hallani: úgy eltemette azokat a közönség kacajja. A taps és nevelés kettős vihara zúgott végig a nézőtérben. A végrehajtó nyilván lefoglalja magának erre a tételre a közönséget. M. G.

Örült vagy szent?

Echegaray, a „Nagy Galeotto”, a „Marianne” és a „Folt, amely tisztit” szerzője, nagyon népszerű lett a magyar színpadokon. Annnyira, hogy egy darabját, az „Örült vagy szent?”-et e szezonban egyszerre két fővárosi színház is elő fogja adni: a Nemzeti Színház és a Vigszínház. Ezt a körülményt egy lapársunk úgy tüntette föl, mint a két színház közt dúló háboruskodást.

Most a Vigszínház részéről a következő nyilatkozatot kaptuk:

Igen tisztelt szerkesztő Ur!

Egyik fővárosi napilap tegnapi számában azt olvastam, hogy a Nemzeti Színház és a Vigszínház közt valamiféle „háborúság” van kitoróban amiatt, hogy a Vigszínház előadja Echegaraynak „Örült vagy szent” című drámáját és hogy ennek a „háborúságnak” az lenne az oka, hogy a Vigszínház ezt a darabot a Nemzeti Színház „orra elől” készülni eljátszani. Ezzel szemben tájékoztatásul van szerencsém a következő felvilágosítást adni.

Tudomásom szerint az említett „háborúság”-ról szó sincs és nincs is ok rá, hogy legyen. A Vigszínház az „Echegaray”-darab színrehozatalának a tervével már régebb idő óta foglalkozik és csak a repertoire-viszonyokon mult, hogy ez a mű már a mult évadban nem került előadásra a Vigszínházban. Még a mult évadban megállapodtam a Vigszínház művészeti igazgatójával, hogy a darabot előadjuk, de mint hogy a rendelkezésünkre állott németből készült fordítást nem találtuk megfelelőnek, megbíztam Szalai Emil dr. urat — akivel ebben a dologban már a mult évben s azóta többször, de legutóbb ez év júliusában is érintkeztem — hogy a darabot a spanyol eredetiből számunkra lefordítsa.

Ebből kétségtelenül kitűnik, hogy nekem akkor, amidőn az „Örült vagy szent?”-et a Vigszínház játékprogramjába felvettem, arról, hogy egy másik színház szintén elő akarja adni, tudomásom nem volt és nem is lehetett. Az pedig, hogy a Nemzeti Színház igazgatósága az idei saison megnyitakor, néhány hét előtt, Echegaray szóban forgó darabját a közzétett programjában szerepeltette, szerintem egyáltalában nem ok arra, hogy a Vigszínház régi, eredeti tervétől eltérjen.

Ugyanabban a közlésben foglaltatik az is, hogy a darab előadási joga a Nemzeti Színházé s hogy Echegaray „a leghatározottabban tiltakozni fog” a darabnak a Vigszínházban való előadása ellen. Erre nézve csak az a rövid megjegyzésem, hogy Spanyolországnak a szerzői jog tárgyában Magyarországgal szerződése nincs és Echegaraynak nemcsak az „Örült vagy szent” című drámája, hanem általában minden darabja és minden spanyol darab szabad, úgy hogy a Vigszínháznak a darab előadásához teljes joga van.

Kiváló tisztelettel.

Szécsy Ferenc,
a Vigszínház dramaturga.

Nézetünk szerint a Vigszínháznak nincs semmi szüksége arra, hogy magát ebben a dologban igazolja. Az egészen közömbös, hogy a darab előadását melyik színház hirdette először. Ez nem a prioritás kérdése. Mert ha az elsőbbséget firtatjuk, úgy legelőször Krecsányi hozta színre a művet (Fenyéri Mór fordításában) a budai színházban. Semmiféle vállalkozótól nem tagadjuk meg azt a jogot, hogy ugyanazt a portékát tartsa rak-táron, mint egy másik vállalkozó. Párisban nem is épen ritkán esik meg az, hogy három színház: az Odéon, a Vaudeville és a Palais Royal előadják egymás darabjait. Berlinben a Lessing-színház, a Berliner Theaternek és a Schiller-színház, az egész csomó közös darabjuk van. Csak Budapestten szokták meg a színházak ezt az egyedűrséget. A színház, akármiről legyen szó, csupán csak egy tényezővel kell számot vetni: a közönséggel. A közönségre nézve pedig semmiesetre sem lesz érdektelen a két Echegaray-előadást összehasonlítani.

FŐVÁROS.

(A király manifesztuma.) A királynak a királyné halála alkalmából népeihez intézett manifesztumát a székes főváros hatósága ma falragaszok útján tétette közzé.

(A jövő év költségvetése.) A főváros költségvetése most készült el. 17.693,358 forint kiadásra 16, 999.274 forint a bevétel.

(A gyásznapok emléke.) Dr. Toldy László Budapest főlevéltárosa a szervezés alatt levő fővárosi könyvtárban a gyásznapok alatt megjelent összes fővárosi és vidéki lapokat összegyűjti. Körlevélben fölkéri valamennyi folyóirat és újság szerkesztőjét, hogy azokat a számokat, amelyek a gyász napjaiban közleményt hoztak a királynéről, küldjék be a könyvtár számára, az újvárosházára.

A cseléd-ügy rendezése.

A közrendészeti bizottság ma délután ülést tartott, amelynek főtárgya a cseléd-ügyek-szabályrendeletének módosítása volt.

A belügyminiszter felhívta a fővárost, hogy a foglalkozást közvetítőkre vonatkozó szabályrendeletet, amelyet már egy ízben javítottak is, vegye újra tárgyalás alá s módosítsa.

A mostani szabályrendeletnek három főhibája van:

1. hogy olyanok is foglalkozhatnak közvetítéssel, akik rendőrileg kifogás alá esnek;
2. a nagyszámú foglalkozás nélküli nőcseléd minden ellenőrzés nélkül tartózkodik a fővárosban;
3. a közvetítő intézetekben alkalmazott ügynevezett kifutók minden rendszabály nélkül végzik a dolgaikat, sokszor garázda módon.

A tanácsai ügyosztály most javasolja, hogy a biztosíték összegét emeljék fel, a közvetítőt kötelezzék az ipartársulat kötelekébe való belépésre, a közvetítők részéről szedendő díjakat fix összegben állapítsák meg, a közvetítők rendes könyvet vezessenek, úgy, hogy a cseléd köteles legyen a rendőrségtől tartózkodási jegyet kárni, a kifutók irányában szigorú rendszabályok hozandók.

A bizottság tagjainak egy része — meggyökeresedett szokás szerint — a javaslat tárgyalását más ülésre akarta halasztani, mivel a javaslatot csak alig néhány napja küldötték szét a bizottság tagjainak s ezek nem tanulmányozhatták a kérdést eléggé. A többség azonban ellene volt a halasztásnak s rögtön hozzáálltak a javaslat megbeszéléséhez.

Nagyobb vita keletkezett azon, hogy a közvetítők száma mennyiben állapíttassék meg. Az ügyosztály javaslata szerint hatvan lenne az ilyen üzletek száma, s többen százra akarják ezt a számot fölemelni. A többség az ügyosztály javaslatát fogadta el. Az eddigelé megszerzett jogok érvényben maradnak, de a tanács mindaddig nem adhat ki új engedélyt, amíg a közvetítők száma hatvanra le nem apad.

Lényeges intézkedése az új szabályzatnak az is, hogy a cselédek fölfogadó gazda csakis akkor köteles közvetítési díjat fizetni, ha a cselédet nyolcz napon túl is megtartja; ha kifogása van ellene, vagy ha a cseléd nyolcz napon belül eltávozik, közvetítési díjat a gazda nem fizet, ami helyes dolog is, ámbár ezzel a méltányossággal tartoznának talán a cselédeknek is. Mert köztudomás szerint itt is kettőn áll a vásár.

Ezenfölül letárgyalta a bizottság a közúti vasutak téli menetrendjét is.

VIDÉK.

* (A csanádmegyei alispán a csendőrök ellen.)

A Csanádmegyében sűrű egymásutánban előforduló csendőri tulkapások következtében Mészáros alispán feltűnő rendeletet adott ki a főszolgabíróknak, amelyben utasítja őket, hogy a csendőrség által eszközölt minden kihallgatás alkalmával a községi előjáróság egy tagja által képviselve jelen legyen, ha az előjáróságnak akár közvetlenül, akár közvetve, panasz folytán tudomására jut, hogy a csendőrség a lakosság egy vagy más tagja ellen a testi sértést alkalmazta, erről a főszolgabírónak azonnal jelentést tegyen. E jelentés vételekor a főszolgabíró köteles lesz az esetről a szárnyparancsnokságnak és az alispánnak jelentést tenni, egyidejűleg pedig saját hatáskörében, az előjáróság és sérelmet szenvedett kihallgatásával azonnal eljárni. A községek előjárói a legszigorubb törvényes következmények terhe alatt eltiltandók, hogy a község házáat, illetve ennek felreesebb helyiségeit a csendőrség ugynevezett „magánkihallgatási céljaira átengedjék” és figyelmeztetendők, hogy a csendőrség csakis a községi előjáróság értesítésével és tudomásával jogosult a községi polgárokat beidézni.

* (Jegyzők gyűlése.) A magyarországi községi és körjegyzők országos központi egyesülete szeptember 26-án délelőtt tíz órakor Pestvármegye székházának nagytermében tartja rendes évi közgyűlését. A közgyűlés főbb tárgyai: az országos jegyzői árvaház javára rendezendő sorsjáték, az országos jegyzői árvaház alapítókéjének gyarapítása, a nyugdíjintézet szabályrendelet egyöntetűvé tétele, a vidéki hírlapírók egyesületének támogatása és az évenként való négy heti szabagságidő kérdése.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Egy anarchista pöre. A genfi esküdtek előtt — mint tudósítónk táviratozza — ma tárgyalták Nin Albin anarchista pörét, aki a legtöbb strike alkalmával, amely a Svájcban július 19-én kitört, egy csendőrről rálőtt. Revolverlövése azonban nem találta a csendőrt. Navazini főügyész vádló beszédében czélt az anarchista ellen intézett merényletre is és rendkívül szigorú büntetést kért, mert — mint mondá — az anarchista korszakunk szerencsétlensége. Az esküdtek egyhangulag vétkesnek mondták az anarchistát, mire a törvényszék hat évi fegyházra ítélte.

— A monori hitvesgyilkos. Most harmadéve Monor községben titokzatos gyilkosság történt. 1896. január 13-án halva találták Berkes József kádár-mester feleségét. Az asszonyt revolvergolyó ölte meg, amely a háta közepén érte s egész a szívéig furódott. A hatóság eleinte azt hitte, hogy öngyilkosság forog fenn s megadta az engedélyt a temetésre. A pestvidéki törvényszék utasítására azonban nemsokára újból megindult a nyomozás, amely meglepő fordulatot adott az ügynek. Az orvosszakértők megvizsgálták Berkesné kiásott tetemét s konstatálták, hogy az asszonyt gyilkos kéz ölte meg. Kitudódott az is, hogy Berkes még a felesége életében viszonyt folytatott egy Goldberger Emma nevű leánnyal, akinek házasságot is ígért. Aztán jöttek a szomszédok, akik elárulták Berkesnek, hogy hamis vallomásra csábította őket. Fejenként száz forintot ígért nekik, ha tanúságot tesznek mellette, hogy a kritikus időben nem volt otthon. A sok gyanu alapján Berkes és szeretőjét letartóztatták s a pestvidéki törvényszék fogházába kísérték. Mind a ketten váltig tagadták, hogy Berkesné halálában részük volna. Végre másfélszáz tizedi vizsgálat után

Goldberger Emma megvallott annyit, hogy Berkes egy alkalommal tanácsot kért tőle, miképen szabadulhatna meg a feleségétől. A törvényszék erre Berkeset és szeretőjét gyilkosságért vád alá helyezte de minthogy Goldberger Emma időközben meghalt, Berkes egyedül került a vádlottak padjára.

A pestvidéki törvényszék a megtartott végtárgyalás után, a felmerült gyanukok dacára is felmentette Berkeset, mert a vizsgálat adatai nem szolgáltatottak döntő bizonyítékokat a vádlott bűnössége mellett.

A királyi ügyészség főlebbezése következtében a bűnügy az ítélőtáblához került, amely Kállay bíró előadása mellett ma délelőtt helyben hagyta az első bíróság fölmentő ítéletét.

Gyilkos szerelem.

Ujpesten márczius 13-ának hajnalán Tatár Erzsí kávéházi kaszírót halva találták. Még a délelőtt során jelentkezett a rendőrségnél Papp Lajos fiatal timárlegény és elmondta, hogy ő ölte meg a leányt, konyhakéssel elmesztette a nyakát. Régóta szerette, még odahaza, Losonczon, az Erzsit, aki akkor varrni járt. El is akarta venni, de mert a szülei ellenezték a házasságot, hogy majd valahogy mégis egymáséi lehessenek, Budapestre jöttek. Az volt Pappnak a szándéka, hogy meg is esküszik vele, ha a leány a könnyelmű életre nem adja magát. Tatár Erzsí beállt a Ripper-féle kávéházba kaszírleánynak és napjában hat udvarlót is fogadott, csak ép a régi kedvesét nem akarta ismerni. A szegény fiu elkéseredett s megölte a hűtelent.

A budapesti törvényszék Papp Lajost vád alá helyezte szándékos emberölés büntetése miatt, ezenfelül még lopás vétségéért is, mert amikor véres munkáját bevégezte, elvitte magával a leánynak hatvanegy krajczárját. Ebben az ügyben ma volt a végtárgyalás Bakonyi Kálmán dr. elnöklésével; szavazóbírák voltak Sántha Elemér dr. és Makucz Arthur dr. A közzéadott Magyar István dr. királyi alügyész képviselte.

Szomoruan, vitorlavászon rabruhában állt bírái előtt a vádlott, akinek jómódu, vagyonos szülei vannak odahaza s végzete ebbe a helyzetbe sodort.

Mikor kihallgatták, elmondta Papp Lajos, hogy római katolikus, 28 éves, nőtlen, büntetlen timárlegény. Aztán belefogott a szerelmi históriájába:

— Erzsí varróleány volt, apám, anyám nem engedték, hogy elvegyem a szegény leányt. Budapestre jöttünk s innen, mert munkám nem volt, Nagykörsre mentem. Ide írta meg, hogy beállt kaszírónak. Visszajöttem erre Budapestre s első dolgom volt, hogy felkerestem Ujpesten. A kávéházban alig akart velem szóba állani, azt mondta, nincs ideje, legyek hajnali két órakor a lakásán. Persze ott voltam s ekkor elég jól fogadott.

Bakonyi elnök: Nem vett észre rajta valami elhidegülést?

— De igen. Aztán kértem, hagyja abba ezt az új életét, de hallani sem akart erről. Tetszett neki a czifraság, a sok gavallér. Meglátogattam másnap, ötödnapp újra. Kérleltem mindig, de csak hasztalan.

— Térjen a dologra!

— Hát akkor hajnalban, amint az ágyon feküdt, kértem, hunyja be a szemét. Megtette s ekkor hirtelen előrántottam a kést s egy metszéssel elvágtam a nyakát.

— Maga azt állítja, hogy önmagát is meg akarta ölni, miért nem tette?

— Megiszonyodtam a vér látásán.

— Mit tett aztán a szerencsétlennel?

— Hogy ne lássam, betakartam a szoknyájával, aztán kimentem a villamoshoz, bejöttem Budapestre s jelentkeztem a kapitányságnál.

A védő: Ivott azon a napon?

— Vagy egy liter bort.

— A kést hol vette?

— Egy boltban.

Elnök: Miből tartotta volna el azt a leányt, hisz magának sem volt kenyerere?

— Eltartottam volna a két kezem munkájából.

— Szokta őt fenyegetni is?

— Mondogattam neki, hogy sok fiatal embert fogad s ezért rossz vége lesz a dolognak. Azt felelte ilyenkor: Tégy velem, amit akarsz, akár haljunk meg, legalább tudni fogják, hogy igazán szerettük egymást.

Az ügyész: Hol volt a kés?

— Lefekvés előtt az ágyba dugtam.

— Hogy tette a vágást?

— Balkézzelem.

Az elnök: Az eset után, igaz-e, elvitte a leány hatvanegy krajczárját?

— Azt nem tettem, nem loptam.

— Akkor miért ismerte be a vizsgálóbírónál?

— Nem tudom... de nem tettem.

Ezután a tanukat hallgatták ki. Említésre méltó vallomás alig akadt. Ripper Adolf kávész szerint Tatár Erzsí szorgalmas, szolid leány volt. Akkor éjjel Papp a kávéházban volt és cigánynyal mulatott. Murancsán Károly emlékszik rá, hogy a vaskereskedésükben járt Papp és revolvért kért. Olyan izgatottnak látszott, hogyha lett volna is, nem adnak neki.

A bizonyítás végével a perbeszédet mondták el, mire ítélethozásra került a sor.

A törvényszék bűnösnek nyilvánította Papp Lajost a szándékos emberölés, valamint a lopásban is s összbüntetésül tíz évi fegyházra ítélte.

Ugy a közzéadott, mint az elítélt védője felebebezt.

SPORT.

+ A Festetich Istálló. Gróf Festetich Taszilo szeptember hóra szóló összes kötelezettségeiért bánatot jelentett. A gróf ez intézkedése a királyné elhunytja miatt történt.

+ Kerékpárverseny. Az Edison kerékpár-egyesület e hónap 25-én, vasárnap, délután két órakor tartja a csömörli-uti versenypályán kerékpár-versenyét. A versenyek közül igen érdekesnek ígérkeznek a főverseny és a hölgyek versenye, melyre már eddig is számosan neveztek.

Bécsi szeptemberi löversenyek.

(Hatodik nap.)

A mai versenynapnak két sportszenzációja volt. Kisasszony könnyű győzelme a Gaga-versenyben és Statesmann szép győzelme az államdíjban.

A Gaga-verseny eredménye újabb bizonyítékot adott, hogy Cid a legjobb kétévesünk, mert Doppeladler még a Dogenél gyöngébb Kisasszonyt se tudta megelőzni.

Statesmann győzelme az ötezer koronás államdíjban olyan volt, ami azt gyaníttatja, hogy a Jubileumspreisban is számottevő ellenfél lesz.

A részletes eredmény a következő:

I. Gátverseny. Díj 3000 korona. Távolság 2800 méter.

1. † Hg. Auserperg Sehr möglich 78.5 kilogramm, lovagolta Buckenham.
1. † Obermayer E. Barinkay 67.5 kilogramm, lovagolta Williamson.
3. Schindler L. Gretchen 67.5 kilogramm, lovagolta Slinn.

Futottak még: Herczeg Taxis E. Gyurjad 62.5 kilogramm lovagolta Salter. Gróf Kinsky Zd. Nebánts 60 kilogramm lovagolta May.

Bírói ítélet: Holtverseny az első helyre, három hosszal harmadik.

Totalisateur: 5: 6 és 6. Helyre 25: 29 (Sehr möglich), 25: 30 (Barinkay).

II. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 2800 méter.

1. Gr. Hunyady I. Fille 58 kilogramm, lovagolta Poole.
2. Dreher A. Dogma 53 kilogramm, lovagolta Smith.
3. Krausz L. Mia Teresina 47. kilogramm, lovagolta Gilchrist.

Futottak még: Lov. Wiener-Welten Insel 46 kilogramm, lovagolta Wilton. Gr. Esterházy M. Moring 62 kilogramm, lovagolta Clemmison. Gr. Arco-Zinneberg Mauritius 62 kilogramm, lovagolta Hesp. Baró Üchtritz Za. Perle rose 58 kilogramm, lovagolta Sharpe. Tränkel A. Longchamps 55.5 kilogramm, lovagolta Hixtable. Mr. Siltou Furfang 53.5 kilogramm, lovagolta Adams. Mr. Goun L'Eclairer 52.5 kilogramm, lovagolta Peake.

Bírói ítélet: Két hosszal első, egy és félhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 77. Helyre 25 : 52, 34 és 43.

III. Gága-verseny. Díj 6000 korona. Távol-ság 1100 méter.

1. Gr. Forgách L. Kisasszony 58.5 kilogramm, lovagolta Wilton.
2. Gr. Henckel A. Doppeladler 50 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. Br. Springer G. Mindegy 50 kilogramm, lovagolta Hyams.

Futott még: Dreher A. Hängdian 50 kilo-gramm lovagolta Bulford. S.

Bírói ítélet: Félhosszal első, négy hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 13, helyre 25 : 44 és 57.

IV. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távol-ság 1600 méter.

1. Gr. Degenfeld I. Szeszély II. 48 kilogramm, lovagolta Wilton.
2. Egyedi A. Juratus 45.5 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. Wahrmann R. Tripoteuse 53.5 kilogramm, lovagolta Adams.

Futottak még; Krausz L. Trianon 49.5 kilogramm, lovagolta Bulford, Szemere M. Valaki 52.5 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Bírói ítélet: Könnyen négy hosszal első, három hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 28, helyre 25 : 51 és 41.

V. Eladó akadályverseny. Díj 3000 korona. Távol-ság 4000 méter.

1. Herczeg Auersperg Old Jack Dickinson 64 kilogramm lovagolta Williamson.
2. Lebaudy R. Clarion 65.2 kilogramm, lovagolta Barker.
3. Gróf Trauttmansdorff L. Bálkirályné 62 kilo-gramm lovagolta Slim.

Futottak még: Mr. Blue Renegát 64 kilo-gramm, lovagolta Salter. Scherber főhadnagy Vincsi 57.5 kilo-gramm, lovagolta Buckenham.

Bírói ítélet: Öt hosszal első, öt hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 12, helyre 25 : 40 és 46.

VI. Atlamdíj. 5000 korona. Távol-ság 2400 méter.

1. Wahrmann R. Statesman 59 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Capt. George Rose of Kildare 54.5 klg., lovagolta Smith.
3. Egyedi A. Enl 57.5 kilogramm, lovagolta Griffiths.

Futottak még: Br. Springer G. Per pedes 57.5 kilogramm, lovagolta Hyams. Tränkel A. L'Astro 56 kilogramm, lovagolta Huxtable.

Bírói ítélet: Igen könnyen két és félhosszal első, 4 hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 15, helyre 25 : 34 és 31.

VII. Nyeretlenek versenye. Díj 2000 korona. Távol-ság 1600 méter.

1. Miklósfalvi ménés Collision 49.5 kilogramm, lovagolta Wilton.
2. Egyedi A. Vértés 50 kilogramm, lovagolta Lipovniczky.
3. Lov. Lederer Contrás 58 kilogramm, lovagolta Hesp.

Futottak még: Gr. Hunyady J. Dioméd 58 kilo-gramm, lovagolta Cleminson. Lebaudy R. Simbach 58 kilogramm, lovagolta Adams. Wahrmann R. Intruder 51 kilogramm, lovagolta Gilchrist.

Bírói ítélet: Igen könnyen félhosszal első, félhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 73, helyre 25 : 145 és 66.

A HIVATALOS LAPBÓL

Feljelölési engedélyek. Ő felsége a király e hónap 12-én kelt elhatározásával megengedte, hogy Steriu Constantin brassói lakos a királyi román korona-rend lovagkeresztjét, dr. Major Ferencz országgyűlési képviselő a Szent Sír-rend közep-keresztjét, Erdélyi Mór cs. és kir. udvari fényképész a királyi porosz udvari szállítói címet, a királyi román korona-rend lovagkeresztjét és a királyi szeptember Szent Száva-rend IV. osztályát, Gulden Gyula budapesti gyárigazgató a királyi porosz vörös sas-rend-IV. osztályát, farádi Vörös László volt kereskedelemügyi államtitkár a királyi belga Lipót-rend nagytiszti keresztjét, Gondai Béla miniszteri osztálytanácsos a királyi szeptember Takova-rend III. osztályát és a királyi szeptember Albrecht-rend tiszti keresztjét, Förster Nándor miniszteri tanácsos a királyi belga Lipót-rend tiszti keresztjét, dr. Fürst Gyula bécsi lakos pedig a Szent Sír-rend lovagkeresztjét elfogadhatták és viselhesék.

Kinevezések. A budapesti ítélőtábla elnöke Deesy István ügyvédjelöltet a budapesti ítélőtábla kerületére díjas joggyakornokká, a kassai ítélőtábla elnöke Masika Miklós munkácsi lakos végzett joghallgatót a kassai ítélőtábla kerületében ideiglenes minőségben, díjas joggyakornokká, a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság Gál Miklóst a sepsiszentgyörgyi adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká, a b-gyarmati pénzügyigazgatóság Kelemen Kálmán díjtalan adóhivatali gyakornokot a b-gyarmati, Putnok János végzett főgimnáziumi

tanulót a székely, Takács Béla végzett főgimnáziumi tanulót pedig a losonci adóhivatalhoz díjas gyakornokká nevezte ki.

Árverések a fővárosban. Ledniczky Márton-ingóságai József-körút 65. szeptember 21. Pfahn Károly és társai ingóságai Károly-körút 9. szeptember 22. Jezerniczky Jenő ingóságai Krisztina-körút 19. október 5. Konnerth József ingósága. Bercsenyi-utca 4. szeptember 24. Skalniczky Károly ingóságai Sziv-utca 50. szeptember 22. Fukaitsch Venczel ingóságai Hajdú-utca 9. szeptember 22. Pacholek Károly ingóságai Koronaherczeg-utca 18., Üllői-ut 46. és Balassa-utca 5. szept. 22. Schreiber Károly ingóságai Lipót-körút 3. szeptember 21. Niklesz János ingóságai Erzsébet-királyné-ut 44. szeptember 21. Martinelei Antal ingatlan Fő-utca 77. l. 10. október 17. Kohn Mór ingóságai István-tér 15. szeptember 21. Krausz Sándor ingóságai Dávid-utca 16. szeptember 27. Stettner Adolf ingóságai Csángó-utca 8. szeptember 21. Somossy Károly ingóságai Nagymező-utca 17. szeptember 21. Burghardt Róbert ingóságai Gólya-utca 35. szeptember 30. Aigner Lajos ingóságai Rök Szilárd-utca 32. és József-körút 14. és 17. október 4. Kämper-Renczmann Emil ingóságai Madách-utca 16. szeptember 22.

A vidéken. Horovitz Sámuel ingóságai Kolozsvárt szeptember 22. Jáross Károly ingóságai Erzsébet-falván (Ocsa) szeptember 30. Bruckner Róza ingatlanai Dezsánfalván (Versez) október 7. Czako László József ingatlanai Fegyverházán szeptember 24. Weisz M. Mór ingóságai Dicső-Szent-Mártonban szeptember 22. Tóth Kálmán ingatlanai Debreczenben október 8. Pogány József ingatlanai Zádnya (Huszti) községében október 4. Konrad János ingatlanai Karavukova (Hodságh) községében szeptember 30. Szűcs Istváné ingatlanai Apáczta (Battonya) községében október 4. Sztarok Ferencz ingatlanai Nyíregyházán október 3. Ferenczy Béla ingatlanai Máté-Szalkán október 6. Nyilassy Ágoston ingatlanai Halason október 14. Ifj. Barcsay Miklósné ingatlanai Debreczenben október 18. Danczinger Berta ingatlanai Beregszászban október 11. Kupfer Mór ingatlanai Miskolcban szeptember 30. Pusin Tósi ingatlanai Zentán október 3. Liska Mihály ingatlanai Úrmény (Nyitra) községében szeptember 29. Fleischmann Hermann ingatlanai M.-Pécskán szeptember 25. Fleischner Ferencz ingóságai T.-Pölgáron (T.-Lök) szeptember 24. Horváth György ingóságai Szent-Liszlón (Nagy-Kanizsa) október 3. Szakál József ingóságai Mátra-Novákon (Füle) szeptember 24. Pál Sámuel ingóságai B. Szt.-Tamáson (O.Becse) szeptember 22. Kovács József ingatlanai Ocsa (Budapest) községében október 7. Keviczky Dániel ingóságai Magyaradon (Ipoly-ságh) szeptember 21. Ifj. Olesváry Antal ingatlanai Ungvárt október 3. Despinics Áron ingóságai Komoristyen (Oravicabánya) községében szeptember 29.

Pályázatok. A marosvásárhelyi törvényszéknél telekkönyvi átalakító díjazási állásra, a kőhalmi (Erzsébetváros) járásbírósnál segédtelkekönyvvezetői állásra, a fő és székvárosi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősnél számtisztai állásra, a császári és királyi haditengerészetnél a pótlai arzenálban két művezetői állásra, a budapesti büntető törvényszéknél irodavezetői állásra lehet a folyamodásokat benyújtani.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

M. Ha az illetőnek Hatvanban van állandó foglalkozása, úgy lehet kérnie, hogy ott sorozzák. Az erre vonatkozó kérvényt azonban Szólnokon kell beadni.

Nestor, Budapest. A fordítási jogot meg kell szereznie. 2. Az est tiszta jövedelmének körülbelül két százaléka. 3. Az igazgatóságához küldje be bármily uton. 4. A kéziratot ugyanott visszakaphatja.

Pontos előfizető, B.-Csaba. Forduljon a Liszt Ferencz zeneművészeti titkárságához. Lehetséges, hogy a kör segítségére lesz e dologban.

R. J. Szinevár. Az 1899-iki költségvetésben a földművelésügyi miniszter a következőleg vette föl budgetjébe az erdészjelölteket: 37 állás 700 forint fizetéssel, 37 állás 600 forint fizetéssel, 37 állás 500 forint fizetéssel, összesen 111 állás. Ezek részére 17.760 forint lakpénz irányoztatott elő.

P. L. Gádöllő. A kolozsvári protestáns sorsjegyek huzása szeptember 15-ikén volt.

P. J. N.-Örved. Ha módunkban lesz kívánságát teljesíteni, megteszszük.

14.010 előfizető. Az alsóiban is, mint a felső kalaberben a felvevőnek kell többet számlálnia, hogy megnyerje a partit. Egyenlő pontok esetén a kontráz nyert. — Második kérdésére az a válaszuk, hogy meg fogjuk csinálni, de majd csak az őszszel. Már érintkezésbe léptünk Maróczyval.

B. Salgótarján. Sorsjegyei közül a 11.728 sor. 23 sz. és 454 sor. 47 sz. Osztrák vörös-kereszt sorsjegyek a legkisebb nyereménnyel 12 forint 40 krajczárral, lettek kisorsolva.

Omikron. Ajánlatára köszönettel nem reflektálhatunk.

Képviselőjelölt. A világbéke (thémájáról) oly nagy mennyiségben küldtek be hozzánk vezércikket, tárczát, óiát, hogy már azon gondolkodtunk, ne küldjük-e el azokat elolvásásra Muravicy orosz külügyminiszternek, aki e czikk-obstrukciót felidézte. Az ő szimpátiikus elmeállapata is áldozatul esik annak a szurnasztikai szempontnak, hogy a világbéke felséges ideálról sem lehet vér nélkül czikkezni.

Periklesz. — Dr. N. B. — C. Nagy-Vázsony. — R. J. Iharos-Berény. Sorsjegyeik nincsenek kisorsolva.

B. C. Csikszarada. Hogy mivel tartozik az ember megvívni, mivel nem, azt nem a provokált fél dönti el, hanem egy alkalmi bíróság, amelyet a segédek összeállítanak. Az említett eset bizony kissé furcsa és alig akad egyhamar párja a világon. De elvégre a felhózt „hiányosság” testi hiba s az nem diszkvalifikál soha. A felszemű, féllábu vagy pupás ember is párbajképes, katonának pedig a testi hibája következtében alkalmatlan. Mi nagyon valószínűnek tartjuk, hogy a becsületbírósg úgy fog dönteni, hogy a leánykülsőjű és nem szigorúan férfielőfél is párbajképes.

F. J. Újkivós. Lehetetlen abba belemenni, hogy más újságok valótlán vagy rosszakaratu híreit mi rektifikáljuk. Egyrészt azért nem, mert hisz akkor jóformán egyebet se tehetnénk lapunkban, mint örökösen a mások tévedéseit korrigálni, másfelől nem lehetünk olvasóink elé olyan közleményekkel, amelyeknek az előzményeit a mi olvasóink természetesen nem is ismerhetik.

NYILT-TÉR.

Egyéves önkéntesek

Legjobban és legolcsóbban szerkeztetik be felszereléseiket az előnyösen ismert

BLUM és TÁRSA

ő ca. és kir. fensége József főherczeg udvari szállítói és szerb királyi udvari szállító-üzemnél.

Budapest, IV., Sütő-utca 2. szám

Szervita-tér sarkán.

Sorozókötelesek

ingyen és bérmentve kapnak oly árjegyzéket, mely az egyéves önkéntes évi elnyerésére vonatkozó magyar és német szabványok előírásait tartalmazza és folyamodvány-mintákat tartalmazza. Mindennemű felvilágosítás a legnagyobbb készséggel adatik.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági távirat.

New-York, szeptember 20.

	szept. 20. cents	szept. 19. cents.
Buza szeptemberre	71 ¹ / ₄	70 ¹ / ₂
„ májusra	68 ³ / ₈	67 ¹ / ₄
„ decemberre	68 ³ / ₈	68 ¹ / ₈
Tengeri decemberre	34 ¹ / ₂	34 ¹ / ₂

Chicago, szeptember 20.

	szept. 20. cents	szept. 19. cents
Buza decemberre	63 ³ / ₈	62 ¹ / ₄
Tengeri decemberre	29 ³ / ₄	29 ¹ / ₂

Ipar- és kereskedelem.

Uj osztrák szabadalmi törvény. Az osztrák hivatalos lap ma közli az új szabadalmi törvény végrehajtására vonatkozó rendeleteket. E szerint a törvény 1899. január 1-én lép életbe és ugyanakkorára megkezdik működésüket az új szabadalmi hivatal és a szabadalmi bíróság.

Magyar papirgyárosok egyesülete. A magyar papirgyárosok az országos iparegyesület helyiségeiben ma szakosztályvá alakultak. A szakosztály főfeladata mindazokat a kérdéseket megvitatni és tanácskozás tárgyává tenni, amelyek a magyar papiripart közvetlenül érintik; hivatva lesz tanácskoznia a felmerülhető káros jelenségek elhárításáról, vagy a már létezők megszüntetésének módzairól s hivatva lesz üdvös kezdeményezésekre. Végre feladata a szakosztálynak, hogy a szakmabeli iparéletnek minden fontosabb mozzanatát figyelemmel kísérje, eszmecsere tárgyává tegye. Eddig (kettő kivételével) az összes hazai papirgyárak és a fa-rost-anyaggyárak is bejelentették a szakosztályhoz való csatlakozásukat, mire ez ma alakuló ülést tartott, mely alkalommal az iparegyesület nevében Gelléri igazgató üdvözölte a megjelenteket. Ezután a szakosztály megalakult s elnökke Herz Vilmost (Első magyar papirgyár-részvénytársaság), alelnökké Meynier Károlyt (Fiume) és Hüttner Jánost (Hermancez), előadóvá Gelléri Mór iparegyesületi igazgatót választották meg. Az elnökség és az előadó együtt képezik a szakosztály végrehajtó-bizottságát, melynek hivatása a tanácskozással előkészíteni, a határozatokat végrehajtani. Első dolga lesz az osztály szervezési szabályait előkészíteni, az évi díjazás javaslatait tenni a szakosztálytól eddig meg

távollító grákat a csatlakozásra fölkérni. A szakosztály legközelebbi munkaprogramját a következőkben irányították elő: Első feladat lesz a normálpapíros kötelező behozatala iránt illetékes helyen a lépéseket megtenni s főleg azt szorgalmazni, hogy a külföld példájára e papíros használata minden hivatalra nézve kötelező legyen. A párisi kiállításon való képviselőre nézve, miután Rejtő Sándor egyetemi tanár a részvétel módozataira nézve alapos tájékozást nyújtott, a szakosztály a következőket határozta: A kiállítás gyűjteményes lesz, szerényebb költséggel, úgy, hogy négyszögmeterenként a költség 2—300 forint között mozogjon; ehhez képest a nagy tömbök és tekercek nem lesznek üveg alatt kiállítva. A kiállítási tervezet előzetes elkészítésére Meynier Károly vállalkozott. A papírgyárak ez uton is fölkérnek, hogy a kiállításon való részvételükre vonatkozó bejelentéseiket mielőbb tegyék meg. A munkaprogramhoz felveszi még a szakosztály a szakma különböző fontos érdekeinek a külfölddel szemben való erőlyes képviselését, végre a papíros-vizsgálatnak egységes és szigorú keresztülvitelét. Ezzel a szakosztály alakuló ülése véget ért.

Székely fiúk elhelyezése. A Székelyföld öt vármegyéjéből 118 székely fiú kelt ma utra László Gyula iparkamarai másodtitkár vezetése alatt. Többnyire árva fiúk vagy oly szegény gyermekek ezek, kiknek jövőjéről a szülők nem tudnak gondoskodni. Az elhelyezést tudvalevőleg a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara eszközli, mely iparosokká nevelteti őket. Ezuttal az elhelyezett fiúk száma volt: Maros-Tordamegyéből 26, Csikmegyéből 36, Háromszékme gyéből 19, Udvarhelymegyéből 14 és Torda-Aranyosmegyéből 23. — És ment közülök: Aradra 3, Békés-Csabára 8, Endrődre 1, Orosházára 1, Szentesre 3, Makóra 2, Földeákra 2, Dorozsmára 1, Kun-Felegházára 1, Kecskemétre 12, Nagy-Kőröste 2, Marosvásárhelyre 4, Szász-Régenbe 2, Csik-Szeredába 1, Kolozsvárra 1, Nagyváradra 6, Debreczenbe 7, Czeglédre 2, Budapestre 16, Egerbe 6, Miskolcra 9, Balassa-Gyarmatra 9, Sárospatakra 5, Esztergomba 5, Győrbe 6, Veszprémbé 2 és Sopronba 1. A kamara által elhelyezett fiúk száma ezzel meghaladta az 1200-at.

Kőbányai sertéspiacz, szept. 20. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 54—55 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő súlyban) 55—56 krajczárig. Könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő súlyban; 56½—57 krajczárig. Nehéz (páronként 260 kilgr. felüli súlyban) 54½—55 krajczárig. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 54½—55 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 53—54 krajczárig. Sertéslétszám: 1893. szept. 18. napján volt készlet 46295 darab, szept. 19-én felhajtott 245 db, szeptember 19-én elszállított 592 darab, szeptember 20-ára maradt készletben 45948 darab. A hizott sertés üzletirányzata lanyha.

Budapesti konzum-sortésvásár, szept. 20. A ferenczvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sortésvásár 1898. szept. 19-én érkezett 368 drb. Készlet 571 darab, összes felhajtás 939 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 663 drb, elszállítatlan maradt 276 drb. Napi árak: 120—180 kilós 53—56. — krajczár, 220—280 kilós 53—55.50 krajczár, 320—380 kilós 53—55 krajczár, öreg nehéz — krajczár, malacz 42—44 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi sertésvásár, szeptember 20. A mai vásárra feujítottak: 4302 darab fiatal sertést és 4968 darab magyar hizott sertést, összesen 9272 darabot. Jegyzések: első minőségű 47—48 krajczár, kivételesen 43½ krajczár, közepes és vén sertés 45—46 krajczáron, könnyű sertés 42—44 krajczár, fiatal sertés 37—38 krajczáron.

Közlekedés.

Áruforgalmunk Romániával. Vasuti áruforgalmunk Romániával a múlt hónapban ismét jelentékenyen emelkedett és messze felülmúlja a többi Balkán-államokkal való forgalmat; különösen emelkedik folytonosan az erdélyi állomásokról származó fa- és kőszénkivitel, továbbá az ausztriai és németországi átmeneti forgalom is és végre még mindig tetemes a román gabona- (most már főleg csak tengeri) behozatal. Átszállított ugyanis a múlt hónapban Romániába 24.123 tonna áru, tavaly csak 13.410 tonna. A folyó évi augusztus havi mennyiség között volt, mint ezuttal legnagyobb czikk, a kőszén (csaknem kizárólag Petrozsény vidékéről), 9830 tonnával, a tavalyi 2250 tonnával szemben. Következik a haszonfa 6600 tonnával (tavaly 4820), a vas és vasáru 2492 tonnával (ebből azonban csak 30 százalék magyar állomásokról). Némi hanyatlást mutat ellenben a cukor kivitel: 575 tonna (tavaly 670 tonna), melynek mintegy fele-

része magyar gyárakból származik. Vasuton behoztatott a múlt hónapban Romániából 13.566 tonna áru (tavaly csak 8.280 tonna). Az év eleje óta a vasuti kivitel augusztus hó végéig Romániába összesen 146.520 tonna áru volt, a tavalyi 88.384 tonnával szemben és ezenkívül 1427 ló (tavaly csak 273 darab); a behozatal pedig 153.500 tonna, ami csaknem négyszerese a tavalyi 40.980 tonnányi mennyiségnek.

Vasutmegnyitás. A magyar délkeleti helyi érdekű vasut lugos-marosillyei szakaszát folyó évi szeptember hó 17-én átadták a forgalomnak. — A Kralovántó-l-Árva-váraljáig terjedő vasutat a jövő hó 15-én adják át a forgalomnak, az egész vonalat pedig mely Kralovántól—Szuahoróig terjed, a jövő év október hó 1-én.

Sorsolás.

Magyar királyi osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nyereményeket sorsolták ki: 5000 koronát nyert 83947 95520. 2000 koronát nyert 2630 10677 12618 22762 15852 18449 19039 19346 27907 27822 34404 37915 41651 44700 47762 52438 59380 60510 62835 65005 68147 70353 79349 81000 83308 85207 85422 85824 88934 92489 96118 98011 1000 koronát nyert: 2015 3289 4172 4752 5392 8998 9089 11036 18867 25474 30220 30770 30359 33599 35268 36801 38416 42255 42338 48353 48755 49387 51142 53041 53699 60103 62999 63668 63682 63786 63683 72785 75573 75602 75956 77780 80290 80874 81595 85001 85321 87919 88227 93662 97923 99177. 500 koronát nyertek: 710 2368 3212 3130 5073 5341 6350 6835 8617 9105 11010 17469 17753 24162 24845 33371 34329 38943 41328 42089 45942 48030 50338 50588 55425 56307 50385 61370 63132 64022 67245 68208 72076 77252 77287 77296 78142 78467 79353 82246 82475 82483 86168 94087 94783 96473 97475 97962 97623 98103 98110.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, szeptember 20.

Ma szerfelett lanyha napja volt a gabonatózsdének. Ily rohamos hausse után, mint a minót az utolsó időben tapasztaltunk, előre látható volt a reakció és reméljük, hogy mihelyt végét éri az a tisztító proceszus, amely most a börzén folyik, az üzlet irányzata ismét a természetes tényezők parancsoltá egészséges méderbe terelődik.

Annak a legendászerű konzorciumnak minden esetre nagy része van a mostani lanyhulásban. Tapasztalati tény, hogy amikor ily ringféle hírek kezdenek kiszivárogni, a kis spekulánsok raja megszállja a tőzsdét és ezek a paraziták, amelyek a nagy „macherek“ hátán akarnak élősködni, ezek esnek aztán első sorban áldozatul. Mert ha létezik is esetleg az a konzorcium, ugyan minek segitene az ki a gyengébb elemeket a bajból, ellenkezőleg sokkal czélszerűbb a cornerre nézve, ha a kis emberek feloldják engagemntjukat. Nemsokára megválnak, most már csak napok kérdése, hogy tényleg van-e komoly átvételi szándék és tehetség azokban az urakban.

Ma újabb 10,990 métermázsa búzát mondtak fel. A hausse egy része menekült és a szeptemberi búza árát leszorították 8 forint 86 krajczárig. Elvégre ma egy hete még e kurzus is fantázia árnak tűnt föl. Az októberi határidő 8 frt 54 krajczárral, a márcziusi 8 forint 52 krajczárral zárul.

Természetesen a készáru forgalomra nézve sem maradt hatás nélkül a határidőpiacz lanyhasága. Az árcsökkenés azonban mindössze 5 krajczárt tesz. Elkelt 20,000 métermázsa, közte 4,500 métermázsa idegen áru.

Rozs is lanyha iránynt követett és zárul a szeptemberi határidő 7 forint 35 krajczáron. E visszaesés egészen természetes, mert a baisse fedezési közepette már nem ismert határt. Felhajtották a határidőkurzust oly fokra, amelyen már igen jelentékeny disparitás mutatkozott a készáruval szemben, úgy, hogy a leghelyesebb értékesítési mód volt a készáru rozstot szeptemberi kötés alapján eladni. Ma néhány 5 waggonból álló tétel nyíri rozstot tényleg így adtak el, az árut pedig biztosított szállítási határidővel ideirányítják, hogy még idejekorán itt legyen.

Zab, árpa, tengeri úgy a készáru, mint a határidőpiaczon keveset változott.

Bejelentettek szállításra 1000 métermázsa zabot és 2000 métermázsa tengerit.

A külföldi piaczkon alig változtak az árak. Az északamerikai visible supply kitett millió busheleekben

	6 héten	a múlt héten	1897	1898
buzában	10.188	8.407	17.140	47.602
tengeriben	19.249	17.860	33.737	13.007

Előfordult készáru-eladások.

Monnyiség métermázsa	6 vagy uj	ár	fej	haktóforomkint kint súly kilogramm.	átadási hely	100 kg. netto	100 kg. kint	100 kg. nettó
100	uj	búza	tiszavidéki	81 ⁴	Budapest	9.70	9.65	hó
400	"	"	"	80	"	9.65	9.60	"
200	"	"	"	80	"	9.60	9.60	"
100	"	"	"	80	"	9.60	9.60	"
300	"	"	"	80	kev. Bpest	9.40	9.65	"
400	"	"	"	79 ⁵	átl. Bpest	9.65	9.65	"
400	"	"	"	79	Budapest	9.55	9.40	"
300	"	"	"	79	sárga Bpest	9.40	9.15	"
100	"	"	"	78 ⁵	"	9.15	9.60	"
100	"	"	"	81	Budapest	9.60	9.55	"
200	"	"	"	81	"	9.55	9.55	"
300	"	"	"	81	"	9.55	9.55	"
100	"	"	"	80	átl. Bpest	9.55	9.55	"
100	"	"	"	79 ⁹	"	9.55	9.55	"
100	"	"	"	79 ⁴	"	9.55	9.55	"
200	"	"	"	79	sárga Bpest	9.35	9.10	"
100	"	"	"	77 ⁸	kev. Bpest	9.10	9.05	"
200	"	"	"	77	átl. kevert	9.05	9.05	"
100	"	"	"	76 ⁵	"	9.05	9.05	"
100	"	"	"	74	Budapest	9.—	9.02½	"
3600	"	"	"	76 ⁸	becskereki	9.02½	9.45	"
100	"	"	"	79 ⁸	f-magyar.	9.45	9.40	"
100	"	"	"	79	"	9.40	9.20	"
100	"	"	"	77 ⁵	sárga Bpest	9.20	9.30	"
200	"	"	"	77	Budapest	9.30	9.50	"
100	"	"	"	79 ⁸	"	9.50	9.—	"
100	"	"	"	76 ²	sárga Bpest	9.—	9.—	"
100	"	"	"	74 ⁵	Budapest	9.—	8.80	"
100	"	"	"	77	átl. kevert	8.80	8.80	"
100	"	"	"	76	"	8.80	9.20	"
100	"	"	"	77	átl. Bpest	9.10	9.20	"
100	"	"	"	76 ⁴	"	9.20	7.50	"
500	"	"	"	79	romániai	7.50	4.50	"
4000	"	"	"	77	szerbiai	4.50	7.25	kp
200	uj	roz	pestvidéki	"	Bpest par.	7.25	7.30	"
100	"	"	"	"	"	7.30	5.85	"
100	"	"	"	"	"	5.85	5.80	"
100	"	"	"	"	"	5.80	5.75	"
200	"	"	"	"	"	5.75	5.62½	"
150	"	"	"	"	"	5.62½	5.15	"
300	ó	tengeri	oláh	"	"	5.15	6.05	"
200	uj	árpa	takarm.	"	Kőbánya	6.05	6.—	"
100	"	"	"	"	Bpest par.	6.—	6.—	"

Gabonaforgalom:

1898. szeptember 19.

	érkezett	elszállított
buzából	59925	—
rozsból	433	202
árpából	9891	2294
zabból	11458	—
tengeriből	5368	1260

Raktárállomány:

	Készlet	Raktár	Silos
Búza	90800	54785	—
Rozs	2200	204	—
Árpa	38800	653	—
Zab	7800	101	—
Tengeri	8200	3072	—
Liszt	13907	140	—

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	6 vagy uj	ár	fej	haktóforomkint kint súly kilogramm	100 kgr. készpénz-ára	haktóforomkint kint súly kilogramm	100 kgr. készpénz-ára
Búza	uj	tiszavid.	74	—	—	75	8.90 9.05
			76	9.10	9.20	77	9.25 9.30
			78	9.3	9.45	79	9.50 9.55
			80	9.30	9.65	81	—
"	"	pestvidéki	74	—	—	75	8.85 9.—
			76	9.05	9.15	77	9.30 9.25
			78	9.30	9.40	89	9.45 9.50
			80	9.55	9.60	71	—
"	"	fehért.	74	—	—	75	8.90 9.05
			76	9.10	9.20	77	9.25 9.30
			78	9.35	9.45	79	9.50 9.55
			80	9.60	9.65	81	—
"	"	szerb	75	7.15	7.20	—	—
roz	"	elsőrendű	70—72	7.25	7.30	—	—
	"	másod.	—	7.15	7.20	—	—
árpa	"	takarm.	60—62	5.45	5.90	—	—
"	"	szeszőf.	62—64	6.25	6.80	—	—
"	"	sűzfőzésre	64—66	7.30	8.20	—	—
zab	uj	—	39—41	5.60	5.80	—	—
tengeri	ó	bánsági	—	5.20	5.35	—	—
"	ó	mánamó	—	5.25	5.30	—	—
árpa	ó	káposzta	—	12.25	12.75	—	—
"	ó	mánamó	—	—	—	—	—

BABEL.

Francia regény.

(44)

Írta: Augustin Filon.

Haragja régen elszlott s inkább önönmagának tett szemrehányást. Mért nem akarta Stanleyt viszontlátni és beszélni vele? Talán igazolta volna magát; talán bebizonyította volna, hogy Muriel hazudott. És ha igazat mondott is? Hát ok volt ez arra, hogy romba döntse minden reményét, minden boldogságát? A férfiaknál, ugy mondják, nem számítanak életük azon mámoros percei, melyekről ugys megfeledkeznek. Stanley bizonyára megmagyarázta volna neki ezt és ő hitt volna: úgy égett a vágytól, hogy megbocsásson! . . . Voltak napok, mikor fájdalomoly nagy, elhagyatottságának érzete olyan keserves, vágyódása oly forró volt, hogy szinte karjaiba vetette volna magát, nem is várva, nem is kérve semmiféle magyarázatot. E lelki gyöttrődés közepette elérte ő is határát annak a nihilizmusnak, melybe fivére oly gondtalanul vetette bele magát egykoron; szemben állott vele, félig megremülve, félig elkápráztatva. Hát igazán mások, mint pusztá külsőségek azok a régi, szigoru törvények, melyek előtt az egész világ meghajlik, de melyeket senkisémet tart meg? S hogy megtartsa őket, érdemes-e szívét enyire gyötörti? És az élet e végtelen, néma semmiségében, melyben a világ forog, igazán van-e valaki, akinek, mint Estéve atya mondja, gyönyört okoz ez örökös szenvedés?

Amikor meg akarta adni magának a választ e gyötrelomból fakadt kérdésekre, egy más gondolat, vagy talán látomány foglalkoztatta elméjét. Ugy rémlett előtte, hogy ő is olyanná lesz, mint Lumley Muriel, egy előjátékszerre amelyet ide s tova hány a pezsgő élet, a gyönyörök árja, amíg a hullámok végre elyelik és a játékszer eltörik. . . . De ez ellen felázadt nemes, büszke és tiszta valója. . . . Minek is ez a küzdelem az esélyek ellen? Aki okozza, az úgy sem tud róla és nem is fog tudni róla soha semmitsem. Ő halálosan megsértette és örökre elűzte magától Stanleyt. Örökre! Micsoda iszonyú szó ez, egy husz éves leány előtt!

Anyjának egy szava, a cseléd egy kérdése, vagy az óra verése eszébe juttatták apró házi teendőit vagy színházi előkészü-

leteit. Így telt el élete borzasztó álmódzásai és egyhangu kötelességei között.

Egy évig tartott már ez az állapot, mikor megjött a nagy ujság: Julien házassága. Micsoda következménye lesz az ő szerencséjének az anyja és nővére jövőjére nézve? Csakhamar közölte velük kívánságát; ugyanazzal az arckifejezéssel, mint amikor Napoleon kezdte uralmát családjában, Brumaire 18-ika után:

— Nem akarom, hogy tovább is dolgozzál, anyám. Egy kis házat rendezek be neked, Blackheathben.

Miért Blackheathben? Talán mert Blackheath és Finchley a londoni határ két legmesszebb pontján van? Ez elhatározása azt árulta el, hogy minden gyakoribb érintkezést régi és új családja között meg akar akadályozni. Ha megkérdezték volna tőle, hogy mi oka van erre, így válaszolt volna:

— Hogy micsoda okom? Nos hát az, hogy azok az emberek, kik Amyhoz szoktak jönni, mind „snob”-ok. Ezek csakhamar czéltáblául tűznek anyám „népiességét” és hiányos angol nyelvét. Minthogy pedig szeretem anyámat, nem akarom, hogy mulassanak rajta.

Julien egyszermind kijelentette, hogy Pauline-nek el kell hagynia a színházat. Julien ugyan, hál’ Istennek, nem osztotta a bourgeois-ok ostoba előítéletét, de végre is tudta az egész világ, hogy a színészek mégsem a többiekkel egyforma emberek. Tehetségük, dicsőségük ugyan a társadalom fölő emelik őket, de ha azok középesek, a homályban maradnak és elzülnek. Mely kategóriához tartozott Pauline? Kétségtelen, hogy az utóbbihoz. El kell tehát hagynia a deszkákat, hogy jövőjéről lehessen gondoskodni. Egy csinos fiatal leányt mindenütt szívesen látnak s annál inkább Paulinet, kinek a szomorúság olyan előkelő szint ad. De nem! A kis önféjú feltette magában, hogy nem akar függni senkitől s maga keresi meg a kenyerét. Hogyan mutathasson be Amy barátainak egy olyan sógornót, aki „pénzt keres” pláne úgy, hogy naponként egy ötvenoros szerepet szaval el egy másodrendű színházban?

Azonban Amynak semminemű ily természetű aggálya nem volt. Az angolok a continensbelieket egy nemével a változatosságának ejtik amúltba; majd érthetetlenül szolgalelkűek, majd pedig fitymát hánynak minden bevett szokásnak. A legnagyobb dolgokat nem az a látma létesíti, melylyel világgá kürtölik őket

(mint nálunk), hanem az az egyszerűség és jóindulat, melylyel a keresztüvitelűkhöz hozzáfognak. Franciaországban a közvéleménytől függ minden; itt nem törődnek vele. Ezért úgy tesznek, ahogy akarnak s hogy teljesen szabadok legyenek, zhhoz nem kell más, mint vagy nagy szegénység, vagy nagy gazdagság. Ez utóbbi oknál fogva Amy tudatában volt azon jogának, hogy ne csak akarata, hanem ábrándjai is legyenek. Bevezette Paulinet bizalmas baráti körébe, látszólag nem is gondolva arra, hogy ez a legkisebb akadályba is ütközhetnék.

Egy személyiség támogatta, akinek minden sikerült. Waldenné, aki oltalmába vette Saint-Clair kisasszony szerelmét és közreműködött e házasság létesítésében, úgy tekintette a fiatal házások boldogságát, mint a maga művét és minden délután a tea idejében meglátogatta őket, mintegy vizsgálatot tartva, akár a kertész, ki figyelemmel kíséri a rózsafa fejlődését, melyet ő ültetett. Paulinet a felelem és bizalmatlanság fogta el, mikor Waldennének, Stanley nagynénjének bemutatották. Sajnálta, hogy neve nem került folyton szóba s hogy csak nagy ritkán említették. Ily módon meggyőződött arról, hogy Waldenné mitse tud a történetekről s ettől fogva bizalmasabb lett.

Az agg hölgy, ki rendszerint igen kíváncsi volt, egyetlen kérdést sem intézett hozzá, nem tett kísérleteket arra, hogy kikérdezze és nem is halmozta el jóindulatának azon nyilvánulásaival, miket minden új jövevény számára tartogatott. Waldenné, ki hozzá volt szokva ahhoz, hogy kora, rangja és gazdagsága következtében mindenki hizelegjen neki, hogy legcesekélyebb óhaját azonnal és minden ellentmondás nélkül parancsként teljesítsék, jól tudta, hogy közönséges eszközeivel Pauline-nél czélt nem ér. És ezért azon volt, hogy Pauline tetszését megnyerje; ez szinte szenvedélyévé vált, melynek azzal az elmésséggel hódolt, amit gyakran fejtenek ki az öregek, amikor az ifjúságot akarják félrevezetni.

Ez a cselvetés mulattatta és meg is lepte Amyt.

— Tudja-e, szólt egy napon Mrs. Waldenhez, hogy ön intrikál ellenem? Ön, aki mindenkit meggyöntat, nem kívánja tudni a Pauline titkát! Bámulom önt!

(Folytatása következik.)

A szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. szeptember 20-án.

Table with multiple columns listing various securities, bonds, and exchange rates. Columns include 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', 'Bankok', 'Takarékpénztárak', 'Magyar általános tkpénztár', 'Magy. orsz. központi tkpénztár', 'Pesti hazai első takarékpénztár', 'Bécsi biztosító társaság', 'Bécsi élet- és jár.-bizt. intézet', 'Első magyar áll. bizt. társaság', 'Fonciere pesti biztosító intézet', 'Lloyd magyar viszontbiztosító t.', 'Magyar jég- és vízállatbiztosító t.', 'Nemz. baleset-munkabizt. t.', 'Pannónia viszontbizt. intézet', 'Concordia gőzmalom r. t.', 'Első budapesti gőzmalom r. t.', 'Erzsébet gőzmalom társaság', 'Luiza gőzmalom részv. társaság', 'Pesti hengermalom-társaság', 'Pesti molnár-és szűrtő gőzm. r. t.', 'Pesti Victoria-gőzmalom', 'Budapest-ész. lőrinczi téglagyár', 'Egyesült téglagyár', 'Eszakm. egyes. közszab. és ipy. Felelősség. bányá és kőlt. r. t.', 'István téglagyár részv. társaság', 'Kassa-somodi kősz. r. t. id. éhs. Kőbányai gőztéglagyár-társulat', 'Kőszobányi-és téglagyár r. t.', 'Magyar aszfalt részv. társaság', 'Magyar áll. közszabánya r. t.', 'Magyarkereskedelmi gyár részv. társ.', 'Salgótarjáni kőszobánya r. t.', 'Újlaki téglagyár és mészkő r. t.', 'Danubius m. hajó-és téglgy. r. t.', 'Ganz és t. vasút-és gépgyár', 'Nicholson gépgyár', 'Rimamurány-sárgót vasút r. t.', 'Schlick-féle vasút-és gépgyár r. t.', 'Weitzer J. gép-és vasgöngy. r. t.', 'Athenaeum' irod. és nyomd. r. t.', 'Franklin-társulat', 'Kosmos-műintézet', 'Pallas' irod. és nyomd. r. t.', 'Pesti könyvnyomdársz. társ.', 'Államos vasgöngyök társulat', 'Budapesti áll. villamosági társ.', 'Első magyar betöltődés r. t.', 'Első magy. gyapj. és bizt. r. t.', 'Első magyar részvényorvosító', 'Első magyar sőtészhalál r. t.', 'Első magy. szállítási váll.', 'Első magyar szálloda r. t.', 'Első pesti spaorium és szent. gy.', 'Fiumei lizst. és rizikom. gyár', 'Geschwind-féle szeszgyár', 'Kőbányai királyi szűrtő', 'Kőbányai polgári szűrtő r. t.', 'Magy. cukoripart. t. B. előjogos', 'Magyar fém- és lámpaárú-gyár', 'Magyar villamosági r. t.', 'Nemzetközi villamosági társ.', 'Nemzetközi vasgöngyök r. t.', 'Adria m. kir. teng. haj. r. t.', 'Budapesti ágyú-társulat', 'Budapesti közuti vaspálya', 'Ugyanaz ély. jégp.', 'Budapesti villamos városi vasút', 'Bpest-újpesti-palotai villam. v.', 'Első és k. szab. dunapösz. társ.', 'Kassa-oderbergi vasút', 'Magyar-gácsországi vasút', 'Magyar nyugati vasút', 'Máramarosi sóvasút els. részv.', 'Néki vasút', 'Osztrák-magyar államvasút', 'Bazilika-sorsj. osztr. felülbly.', 'Bécsvárosi nyer.-kölcs. 1874. évi', 'Budavárosi sorsj. osztr. felülb.', 'Jó-sziv egy. sorsj. osztr. felülb.', 'Magy. vár.-ker. sorsj. o. felülb.', 'Olasz vár.-ker. sorsj. osztr. felülb.', 'Osztrák városi-kereszt sorsjegy', 'Osztrák hitelintézet sorsjegy', 'Pálffy-sorsjegy', 'Arany', '30 frankos vagy 8 ritos.', '20 márkás', 'Nem. bir. v. egyenért. bankj. 100 m.', 'Francia bankjegy (100 frank)', 'Váltók árjegyzéme (lára)', '2 1/2% London 10 font. sterl.', '3% Német bankjegyzék 100 m.', '3% Olasz bankjegyzék 100 lira.', '2% Páris 100 frank', '4% Svájci bankjegyzék 100 frank', '5 1/2% Szentpétervár 100 rub.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szerda, 1898. szeptember 21-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ
Zárva.
MAGY. KIR. OPERAHÁZ
Zárva.
NÉPSZÍNHÁZ.
A baba.
Látványos operetta 4 szakaszban.

MAGYAR SZÍNHÁZ
Az áruló.
(Secret service.)
Drama az angol-amerikai polgár-háborúból 3 felvonásban.

VIGSZÍNHÁZ.
758. szám. — 758. szám.
Másodszor:
A végrehajtó.
Bobozat 3 felvonásban.

VÁROSLIGETISZINKÖR
Igazgató Feld Zeigmond.
A madarász.
Operetta 3 felvonásban.

Meidinger kályhagyár
EHRlich J. és H.
Budapest és Bécs.
Budapest, IX. Lónyay-utca 17. szám.

3 tucat
5 forintért
valódi francia
Gummi
vagy
Halhólyagot

Makulatura-
papir
olcsón kapható
Bővebbet a kiadóban.

Blaha Lujza
pipere-crème.
Ezen Blaha Lujza pipere-crème
egy ünnepelt nagy művésznőnek.

Színházi műsorok.

Table with 7 columns: Nemzeti Színház, M. Kir. Operaház, Vig Színház, Népszínház, Magyar Színház, Budai Színház. Rows include Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap d. u., Este.

Szabóalmak
Kiszközül és értékesít
Pataky H. és W.
Budapest,
VII. ker. Erzsébet-körút 42.

MIKSZÁTH KÁLMÁN
Kátanghy-Naptár-a
1899-re,
melyet az ORSZÁGOS HIRLAP elő
fizetői ingyen fognak megkapni

Koh-i-noor
a legjobb eredeti angol alkátrá-
szekből, a legrabatósabbban és

Megrendelhető:
1. Utánvétellel bérmentve.
2. Két forintos havi részletre a meg-
jelent 12 kötet egyszerre szállítva.

A Réval Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságának Budapest. Megrendelem a t.
Társaságtól az „Országos Hirlap” kiadóhivatala után.
MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit
12 diszkötésű kötetben 36 forintért.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből kezdve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czészerül az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegokban vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK AZ ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következőkben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Dr. Balásovits György** nagytörzse,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már**, dohánytörzse
- IV. „ Harsisch-bazár **Déval János**na, dohánytörzse
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsch A. J.** dohánytörzse és újgyáruda
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula**, fűszerkereskedése,
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Wett Vilmos**, dohánytörzse
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, dohánytörzse
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond**, dohánytörzse
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Broner György**, dohánytörzse,
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Rohonyi Ilona**, dohánytörzse
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Hotler Béza**, dohánytörzse
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frend J.** dohánytörzse.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérk.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltetnek.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

LEVELEZÉS.

Je cherche la connaissance d'une jeune demoiselle parlante le français pour la conversation et correspondance. Lettre — peut être avec photographie — indiquant un rendez vous prié sub "Francois" à l'expédition. Discretion parfaite. 6286-1

M. Benő. Leveleidet megkaptam. Végtelenül jól esik nekem mindig azokat olvasni. E helyen többet sem azokról, sem magamról nem mondhatok. Utamról még semmi bizonyosat nem tudok. De mindenestre értesíteni foglak. Várom a további leveleidet s várd te is majd az enyémet. 2039-1

Intelligens, fiatal, szép leány ismeretség hiányában, ezton szeretne megismerkedni egy jóállású fiatal emberrel. Leveleket a kiadóba kér „Elvira“ jelige alatt. 6246-1

Kedvig. Minden rendben van. Utazásom, sajnos, most megint el van halasztva, de e héten okvetlen megyek. Sürgőnyt majd küldök. Sok, sok üjság. Csókollak H. S. 6294-1

Szókém. Örültem, hogy ha már nem lehetünk együtt, há, legalább közel leszünk egymáshoz. De ugyilatszük, hogy a sors azt már nem akarja. Telefonálj sokat csókolló Barnádnak. 6302-1

Bertuskám. Ne haragudj, hogy még nem válaszoltam edes soraidra. Roppant el vagyok foglalva. Lehet azonban, hogy még ma, de holnap biztosan írok. Csókollak számtalanszor — tudod, hogy ki. 6304-1

HÁZASSÁG.

Nősülni szeretnék, kellő ismeretség hiányán ez uton kívánnék egy jó családbeli izr. vall. szép leánnyal ismeretséget kötni, kinek 8—10.000 frt készpénzhozománya van. Komoly ajánlatok ismeretlen 29* alatt e laphoz címzendők. Diskrézió biztosítva. 6154-2

Fiatal kereskedő, kinek a fővárosban egy igen jól menő üzlete van ismeretség hiányában ez uton szeretne egy tisztességes, csinos, fiatal leánnyal megismerkedni. Egy-kétezer frtra reflektál. Levelet a kiadóba kér „Fiatalság“ jelige alatt. 6278-2

ALLÁST KERES.

Jrodai munkákban igen ügyes kisasszony, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot jó sikerrel végezte és szép írása van, állást keres. Címe a kiadóhivatalban. 6268-3

A női divat szabmában jártas kereskedősegéd, ügyes eladó és kirakatrendező, állást f. évi október 1-én változtatni szándékozik. Szives ajánlatokat „Török“ jelige alatt a kiadóhivatalba kér. 6254-3

100 koronát adok annak ki, nekem hivatalsszolgai vagy pénzbeszedői állást szerez előkelő nagyobb intézetnél, esetleg óvadékkal. Czim a kiadóhivatalban. 6224-3

Kisasszony, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot most végezte kitünő eredménnyel, a gép- és gyorsírásban jártas; sürgősen keres irodai állást szerény igényekkel. Czime a kiadóban. 6194-3

Zanítójelölt ajánkozik házi tanítónak intelligens családban, ki e téren nagy jártassággal bír és a héber oktatásban kiváló tehetsége van. Igényei szerények. Czim a kiadóban. 6114-3

Kereskedősegéd, ki a fűszer- és festékárú üzletben jártas, havi 15 frt és teljes ellátás mellett, vidékre kerestetik. Ajánlatok „Szorgalmas és szerény“ jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők. 6252-3

ALLÁST KAPHAT.

Nevelőnőket, gyermek-kertésznöket, bonne-okat a leglelküimeretesebben ajánl és elhelyez öv. Todorfy Lajosné, Budapest, VI., Sziv-utca 44. III. em. 19. 2035-4

Kertész, ki már nagyobb gazdaságokban volt alkalmazott, ma, keresetkét egy uradalomhoz. Ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével „Onálló kertész“ jelige alatt. 6274-4

Óvodó, kinek gyakorlata van, ovoda részére kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 2029-4

Kisasszony, ki németül és magyarul jól sztenografál, a gépirászatban jártas, egy nagy üzletbe 35 frt fizetéssel felvétetik. Ajánlatok a kiadóhivatalhoz intézendők „Biztos állás“ címen. 6204-4

OKTATÁS.

Gyorsírászatban magyar, németben kiképez és vizsgára, előkészít okl. gyorsíró-tanár. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 2026-5

Bölcsészethallgató nevelői, vagy correpetitori állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 2027-5

Czimbalom-tanítónő ajánkozik, tanít a legkitünőbb tanmód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 5694-5

Német és francia nyelv oktatására elvállalok néhány tanuló szerény díjazás mellett. Levélbeli megkeresések „Német-francia oktató“ alatt továbbit a kiadóhivatal. 6034-5

Prof. parisien Conversation française-anglaise. 10 leçons fl. 5., leçons particulieres á des dames distinguées. Adresse á l'Expédition. 6196-5

Zongora-órákat szerény díjazás mellett ad házban, vagy házon kívül gyakorlott zongora tanítónő. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 6074-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat- és telket (Újpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czim a kiadóhivatalban. 5268-7

A Lágymányoson, valamint Angyalföldön Szent László-uton és Petneházy-utczában, néhány telek jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5402-7

Rákos-Palotán a Széchenyi-telep, illetőleg a kör vasut közvetlen közelében egy 12000 négyszögöl nagyságu ölenként 3-25, telek jutányos árban eladó. 5256-7

ELADÁS.

Régiségek! Antik butorok, bronzok-ok, meissenai és Alt-Wien porcellán, antik ókaszok, nippel, képek és bronzok-oszillárok most olcsón eladtnak: **Róthi Zsigmond IV., Granátos-utca 8.** Hagyatékok megbecsültetnek, esetleg megvásároltnak. 6895-8

Őszi-barack és szőlő 5 kl. kosárral 1 frt 25. kr. Ber 1897-iki 25 frt, 1895-iki 28 frt hektónként vasuton feladva. Hazai szőlővessző **Rakcsányi Karolynál, Balaton-Henyében.** 2033-8

Ujpesten, a piac téren legélénkebb forgalmu helyén egy fűszerüzlet, pálinka-, sör- és borengeáru hely más vállalat miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6116-8

Rövid zongora, jó karban, vasszerkezettel, 150 forintért feladó. Czim a kiadóhivatalban. 2031-8

Elegáns menyasszonyi ruha olcsó árban eladó Czim a kiadóban. 2088-8

Jróasztalok, két darab, az egyik 160, a másik 140 centiméter hosszú, mindenk 7 dollár olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 6050-8

VÉTEL.

Magyar Compass 1878—1883-iki évfolyamaimagvételre kerestetnek. Ajánlatok az év megjelölésével a kiadóhivatalba. 6046-9

Zongora, jó szerkezetű, olcsó árban vételre kerestetik. Eladni szándékozó tudassa címét „Zongora“ címen a kiadóhivatalba. 6184-9

10 vagy 15 frtért szeretnék venni egy használt, de még jó karban levő varrógépet. Czimem a kiadóhivatalban. 6266-9

KIADÓ SZOBÁK.

Teljes ellátást kaphat két fiatal ember a jövő tanévre egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Barcsay-utczához. Czim a kiadóban. 5914-10

Jgen szépen butorozott szoba teljes ellátással kiadó. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 6144-10

Első, emeleti utczai szoba, csinos butorozattal, külön bejáráttal kiadó. Czim a kiadóban. 5970-10

Elegáns utczai szoba a József-téren, fürdőszobával használattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6242-10

Jozsef-utczában egy csinosan butorozott szobába társ kerestetik igen olcsó ár mellett. Czim a kiadóhivatalban. 6240-10

Teréz-köruton, az Andrássy-ut közelében, egy kis butorozott szoba kiadó. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 6272-10

A Kerepesi-uton egy kényelmes 2-ablakos utczai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 6144-10

LAKÁS KERESTETIK.

Jóforgalmu pálinkamérés kerestetik megvételre, lehetőleg munkás vidéken, és lakással egybekötve. Ajánlatok M. K. jeligével a kiadóhivatalba keretnek. 6256-11

SZOBÁ KERESTETIK.

Intelligens izr. családnál kettőnek lakás teljes ellátással kerestetik. Ajánlatokat „Tisztesség“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbit. 2037-12

Lépcsőházba nyíló szobát keres egy fiatal ember a József-köruton az „Országos Hirlap“ közelében havi 18-20 forintért. Ajánlatok B. C. jegy alatt a kiadóhivatalba küldendők. 6188-12

A Ferencz-városban egy tiszta utczai szobát keresek intelligens családnál, esetleg teljes ellátással. Ajánlatok az ár megnevezésével „Jó lakó“ alatt keretnek a kiadóba. 6132-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Két külön bejáratu szobából és konyha stb. álló lakás az V. kerületben Vadász-utczában azonnal kiadó. Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas, az utczára nyíló nagy pince is kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6164-13

Kiadó lakás a Nagymező-utczában, mely áll 2 utczai, egy udvari szoba, előszoba, stb. Évi bér 500 frt. Czim a kiadóban. 6002-13

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárma berendezéséhez. Ajánlatokat a cím és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár“ jelige alatt. 6262-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyetlen helyiségnek, vlvóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

Kerékpáriskolának, könyvnyomdának, vagy más ipari célra is igen alkalmas földszinti utczai helyiség, 12 nyílással az utczára, a vizszinbáz törszomszédságában, azonnal kiadó. Czim a kiadóban. 5848-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy Péter, féle Pemeteffü-cyukorkát. 1537-18

Tisztességes nő lakást és teljes ellátást kaphat a József-körút közelében intelligens családnál. Czim a kiadóhivatalban. 6250-18

Jgen ügyes varró nő ajánlja magát a t. hölgyeknek. Czime a kiadóhivatalban. 6264-18